

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 20 верасня разгледзеў кадравыя пытанні.

Кіраўнік дзяржавы назначыў:
КАНОЮКА Аляксандра Уладзіміравіча — Генеральным пракурорам Рэспублікі Беларусь, вызваліўшы ад пасады намесніка старшыні Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь;

ПАДГУРСКАГА Івана Мікалаевіча — начальнікам упраўлення ўнутраных спраў на транспарце Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь;

МАТКІНА Алега Уладзіміравіча — намеснікам камандуючага ўнутранымі войскамі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь — начальнікам аператыўнай і баявой падрыхтоўкі.

Прэзідэнт таксама даў згоду на назначэнне:
ГАДАВАЛЬНИКАВА Генадзя Васільевіча — намеснікам міністра аховы здароўя Рэспублікі Беларусь — дырэктарам Дэпартамента фармацэўтычнай прамысловасці.

Назначаныя Аляксандра Каноюка, кіраўнік дзяржавы адзначыў: «Па-першае, у пракуратуры трэба прычыпова разабрацца з сітуацыяй, перш за ўсё з кадравы. Як чалавек ваенны, вы па службе ведаеце многіх людзей, якіх можна было б прыцягнуць для работы ў Генеральнай пракуратуры і пракурорскіх органах, каб перш за ўсё там навесці парадка і павярнуць пракуратуру тварам да вырашэння тых праблем, якіх трэба сёння вырашаць».

Па-другое, Прэзідэнт акцэнтаваў увагу новага генпракурора на тых задачах, якія стаяць перад пракуратурай у сувязі стварэння Следчага камітэта. «Пракуратура ўбачу стаяць не можа. Без генеральнага пракурора наогул гэту работу немагчыма правесці. Патрэбны адказы, моцны арганізатар, які, калі ўжо не павядзе ў цэлым гэту работу, то будзе ў эпіцэнтры ўсё дзейняў. Вы павінны дакладна ведаць не толькі, чым будзе займацца Следчы камітэт, але і выбудоўваць яго ад арганізацыйнай структуры, падбору кадраў. Таму што вам даядзецца працаваць у цеснай кантакце са Следчым камітэтам, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Так, ён будзе падначалены непасрэдна Прэзідэнту, але вы рыхтуецеся да таго, што вельмі вялікія функцыі і паўнамоцтвы ў сувязі з гэтым будучы ў Генеральнага пракурора. Калі хочаце, Генеральны пракурор павінен стаць правай рукой у плане арганізацыі і нагляду за следствам, асабліва ў першы час».

«Я не гавару пра тое, што ў нас старшыня Следчага камітэта будзе пазбаўлены ўсялякіх паўнамоцтваў і самастойнасці. Ні ў якім разе. Ён будзе дзейнічаць згодна з тымі законамі, нарматыўнымі актамі, якія будуць выпрацаваны па Следчым камітэце. Што датычыцца нагляду — у нас адзіны орган у гэтым плане — гэта пракуратура. Тым больш, яшчэ раз паўтараю, спачатку мы чакаем ад генеральнага пракурора, ад пракурораў у цэлым, што яны прыкладуць значныя намаганні ў плане фарміравання Следчага камітэта», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Гаворачы пра Рыгора Васільевіча, які вызвалены ад пасады генеральнага пракурора, Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Ён пераходзіць на іншую работу, у яго вельмі шмат магчымасцяў у гэтым плане. Ён чалавек не чужы, і я гэта хачу адкрыта сказаць, каб ніхто не думаў, што Рыгор Васільевіч тут дрэнны быў для Прэзідэнта. Не, гэта наш чалавек, чалавек, адданы нашай дзяржаве. Таму мы яго будзем выкарыстоўваць або на навуковай рабоце, калі ён гэтага захоча (ён вельмі шмат працуе ў гэтым напрамку), або на выкладчыцкай, або на той і другой, або на нейкай дзяржаўнай службе. Гэта ўжо ён сам павінен вырашыць, і мы вызначымся, дзе ён будзе працаваць. У яго вельмі вялікі вопыт і вельмі вялікія веды як у юрыста. Я гэта вельмі цаню і, вядома, ён з «абоймы» не выпадзе. «Я лічу, што вам трэба выкарыстоўваць той вопыт, які набыў Рыгор Васільевіч у рабоце юрыстам і ў пракуратуры ў тым ліку. Гэта разумны чалавек. Таму я буду толькі рады, калі вы будзеце з ім падтрымліваць добрыя дзелавыя адносіны», — сказаў Прэзідэнт, звяртаючыся да Аляксандра Каноюка.

«Задач вельмі шмат. Можна, у сярэдзіне чэрвёргага квартала гэтага года, калі вы ўвоўдзіце ў курс справы, мы правядзем нараду з пракурорскімі работнікамі. Там набярэцца шэраг пытанняў, якія трэба здымаць на ўзроўні Прэзідэнта. Вельмі важна будзе, каб мы сустрэліся і вызначылі, якія мы будзем дзейнічаць і працаваць. Недзе ў сярэдзіне лістапада, можа, на канец лістапада мы правядзем такую нараду з пракурорскімі работнікамі. Мы праштудзіруем усё пытанні, якія сёння ўзніклі і стаяць перад пракуратурай у цэлым», — рэзюмаваў Аляксандр Лукашэнка.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«АСНОВАЙ ЗНЕШНЯЙ ПАЛІТЫКІ БЕЛАРУСІ З'ЯўЛЯЮЦА МІРАЛЮБНАСЦЬ І ШМАТВЕКТАРНАСЦЬ, ПРАГМАТЫЗМ І ПАСЛЯДОУНАСЦЬ»

Беларусь адкрыта для ўзаемавыгаднага партнёрства, заснаванага на паважлівых адносінах паміж дзяржавамі і народамі. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 20 верасня на цырымоніі ўручэння даверчых граматаў пасламі замежных дзяржаў.

Даверчыя граматы ўручылі 12 кіраўнікоў дыпламатычных місій — Азербайджана, Бразіліі, Грэцыі, Замбіі, Індыі, Малайзіі, Намібіі, Сербіі, Тайланда, Турцыі, Украіны, а таксама кіраўнік прадстаўніцтва Еўрасаюза ў Беларусі.

«Сардэчна вітаю нас на беларускай зямлі, якая здаўна славіцца сваёй сардэчнасцю і гаспадарнасцю, працавітасцю і талерантным народам, — адзначыў Прэзідэнт. — Вам трэба будзе пазнаёміцца з краінай, якая мае багату гісторыю і самабытную культуру». Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь у гадзі цяжкіх выпрабаванняў і ў міры час паслядоўна абараняе права на уласны шлях развіцця. Ён сказаў, што Беларусь з упэўненасцю глядзіць у будучыню. «За адносна кароткі перыяд незалежнасці мы змаглі шмат чаго дабіцца», — адзначыў Прэзідэнт, дадаўшы, што міралюбнасць і шматвектарнасць, прагматызм і паслядоўнасць — краевугольныя камяні знешняй палітыкі рэспублікі. Для Беларусі няма другародных краін і рэгіёнаў, заявіў ён. «Мы гатовы да самага цеснага і інтэнсіўнага ўзаемадзейнення з любімымі з нашых замежных партнёраў, якія адпегласці нас ні раздзялялі б. Галоўнае — узаемаразуменне і нацэленасць на плённае супрацоўніцтва», — падкрэсліў беларускі лідар.

У сувязі з гэтым ён шчыра вітаў у нашай краіне першага ў гісторыі двухбаковых адносін Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Федэратыўнай Рэспублікі Бразілія з рэзідэнцыяй у Мінску Рэната Луіса Радрыгеса Маркеса.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Мы высокая цэнём дасягнуты ўзровень дыялогу з гэтай дзяржавай, якая дынамічна развіваецца, роля і вага якой у рэгіянальным і міжнародным маштабе становяцца ўсё больш значымі. Мы з гонарам можам гаварыць, што сёння Бразілія з'яўляецца адным з нашых ключавых партнёраў на амерыканскім кантыненте».

Паводле слоў Прэзідэнта, «з Украінай, нашым бліжнім суседзям і брацкім народам, нас аб'ядноўвае не толькі агульная шматвектовая гісторыя, але і шчырыя дружалюбныя, добрасуседскія адносіны». Падобныя геапалітычныя ўмовы, у якіх знаходзіцца нашы краіны, агульныя выклікі і пагрозы, якія стаяць перад намі, ствараюць аб'ектыўныя перадумовы для больш цеснага і даверлівага двухбаковага ўзаемадзейнення, сказаў Прэзідэнт.

БЕЛИНВЕСТБАНК
СООБЩАЕТ
С 21 октября 2011 года прекращает свою деятельность головной филиал по Гродненской области ОАО «Белинвестбанк» и создается на его базе структурное подразделение ОАО «Белинвестбанк», не имеющее самостоятельного баланса и банковского идентификационного кода, — дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области.
Телефон для справок — (0152) 79 02 00.
Телефон контакт-центра — 146
www.belinvestbank.by

Минский городской центр недвижимости
ИНФОРМИРУЕТ
В извещении о проведении 29 сентября 2011 г. 116-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды (сроком на 5 лет) зданий, сооружений и помещений коммунальной собственности г. Минска (газета «Звязда» от 17 сентября 2011 г.) в позиции № 118 слова «Под услуги населению.» **заменить словами** «Под объект по оказанию риэлтерских, туристических услуг».
Телефон для справок 227 40 22.

ISSN 1990 - 763X

Курсы валют	
1 доллар США	5 461,00
1 евро	7 458,63
1 латвийский лат	10 527,23
1 литовский лит	2 162,82
1 чешская крона	303,58
1 польский злотый	1 709,85
1 российский рубль	173,39
1 украинская гривна	682,45
Курсы валют для Беларуси	
USD	31 4960
10 UAH	39 3700
10000 BYR	58 1858
EUR	42 9164

КУРСЫ АСНОЎНЫХ ВАЛЮТ НА ДАДАТКОВАЙ БІРЖАВОЙ СЕСІІ РЭЗКА ЗНІЗІЛІСЯ

Рынаковы курс долара знізіўся на 430 беларускіх рублёў у параўнанні з папярэднімі таргамі, еўра — на 1160, расійскага рубля — на 30. Атрымліваецца, што з пачатку таргоў на дадатковай сесіі долар патануў на 6,6 працэнта. Таксама зноў прапаноўна перавышла попыт (па долары — ў 2,2 раза, па еўра — у 5 разоў, па расійскім рублі — у 5,3 разоў).

Па тлумачэнні сітуацыі карэспандэнт «Звязды» звярнуўся да **Сяргея ЗАЙЦАВА**, намесніка дырэктара казначэйства «Беларусбанка». «Па-першае, еўра ўвогуле на рынку патануў. Да таго ж прапаноўна вельмі вялікая. Як ужо не раз гаварылася, і «здыценне падакту» уплывае. Экспартёрам вельмі не хапае рублёў, — значыць прадстаўнік банка. — Магчыма, што заўтра курс будзе яшчэ падаць. Увогуле, прадаўцы чакалі, што валюта будзе даражэйшай, але вось як атрымалася: курс усё ж такі пайшоў уніз. Прагназаваць пера, што будзе надалей пакуль цяжка».

Нагадаем, што пасля першага таргоў долар каштаваў 8600 беларускіх рублёў, еўра — 12100, расійскі рубель — 305.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

РЫНАКОВЫЯ КУРСЫ НА 20 ВЕРАСНЯ:

Долар ЗША	— 8030 беларускіх рублёў;
Еўра	— 10970 беларускіх рублёў;
Расійскі рубель	— 255 беларускіх рублёў.

КУРСЫ НЕКАТОРЫХ БАНКАЎ НА 20 ВЕРАСНЯ (КУПЛЯ — ПРОДАЖ).

«Беларусбанк»:	Долар ЗША — 7400 і 8050; еўра — 10165 і 11200; расійскі рубель — 230 і 255.
«Альфа-банк»:	Долар ЗША — 7500 і 8200; еўра — 10200 і 11300; расійскі рубель — 240 і 270.
«Банк Масква-Мінск»:	Долар ЗША — 7200 і 8100; еўра — 9870 і 11100; расійскі рубель — 230 і 260.

МАШЫНЫ ЧАСУ

Навінкі сусветнага аўтапраму зможам любавачца наступныя пяць дзён у сталічным Футбольным манежы. «Ралі», дзе навокал толькі яркія і нетрывяльныя мадэлі, стартавала. Рэрытэты рэтрамабілі, самыя сучасныя машыны і аўтамабілі будучыні. А самы чаканы з усіх нетрывяльных на Мотаршоу-2011, бадай, — расійскі Е-мабіль. У дух адметных варыяцый кузава: мікравэн і крос-купэ. Улічваючы беларуска-расійскія адносіны. Мытны саюз ды іншыя эканамічныя абставіны, на ўрад ці даядзецца здзіўляцца красунчыкам-Е на беларускіх вуліцах. Кажуць сярэд тых, хто замаўляе новы расійскі мабіль, хапае і нашых суаічыннікаў. На выставе «прыпаркавана» больш як паўтары сотні мадэляў. У прынаднае падарожжа запрашаюць афіцыйныя дылеры Audi, Opel, Volkswagen, Mazda, Subaru, Nissan, Ford, Volvo, Chevrolet, Peugeot ды іншыя. Асабная пляцоўка ў веласіпедаў і матацыклаў. Паехаў!
Зоя **ВАРАНЦОВА**.

ЦЫГАРЭТЫ ЗНОЎ ПАДАРАЖЭЛІ

Апошнім часам для курцоў пачала спраўджацца прыкмета: калі з паліц у крамах, камерцыйных кіёсках знікаюць тытуныявыя вырабы ці іх асартымент значна змяншаецца, значыць, неўзабаве зноў будзе павелічэнне цэны на гэтыя вырабы. З аднаго боку, пра тое, што такое павелічэнне будзе (прычым двойчы — у верасні і кастрычніку) было вядома даўно. Аднак прайшло 20 дзён верасня, перш чым з'явілася адпаведная пастанова Міністэрства эканомікі. Між тым, асартымент цыгарэт пэўных марак, найбольш палярных у курцоў, збыднёў (а часам і увогуле знік) у сталіцы цягам апошніх тыдняў. У камерцыйных крамах пад Мінскам іх увогуле не завозілі прыкладна месяц: увогуле ніякіх...
СТАР 2

ІНТЭРНАЦКІ МЁД

У Сенненскай школе-інтэрнаце другі год працуе творчая група «Пчальнік», якой кіруе настаўнік фізікі Вячаслаў Стэльмах. Тут ёсць свой пчальнік, на якім вунь шостага і дзвяткага класу спецыялююць азы старажытнага промыслу, а таксама спецыяльна абсталяваны пакой для тэрэтычных заняткаў. Інтэрнацыя пчолкі лёгка даюць па вядры мёду з кожнага вуліца. Але справа не ў колькасці гэтага лекавага ласунку.

— Наша мэта — прывіць дзецям жаданне і любоў да працы з пчолкамі, каб пасля атрымання атэстата ў іх былі не толькі веды, але і прафесія, — кажа настаўнік. — Вунь дапамагаюць упраўляцца ў медазборную парку, дзяжуряць падчас раення і нават самастойна ловаць раі.

Дарчы, у гэтай навучальнай установе наладжаны масавы выраб драўляных вуліц у непасрэдна сяміі школьнікамі. Сам Вячаслаў Аляксандравіч — патомны і настаўнік, і пчальар. Пайшоў, як быць, дакладна па бацькавай сцяжыне. Паспявае спраўляцца не толькі на ўласным пчальніку і дапамагаць яшчэ на бацькоўскім, але таксама дзяліцца сваім вопытам з юнымі пчальярамі на адзінай у Беларусі інтэрнацкай пасецы.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны».

Мінчане — на кірмашах сельгаспрадукцыі

Ажытаван тлумачыцца тым, што прадукцыя тут рэалізуецца па цэнах пастайшчых. Так, бульбу прадвалі па 1500—2000 рублёў, цыбулю — 2500—3000, капусту — 800 — 1000, буракі — 1100—2000, моркву — 2340—3000, агуркі — 5000—7000, памідоры — 5000—8000, пераі — 6500—8000, кабачкі — 2000, баклажаны — 6800—7500, фасолію — 7800, часнок — 2800, грызды свежыя — 6600.

Садавіна на кірмашы была як айчынная, так і замежная. Беларускія яблыкі розных гатункаў прапаноўвалі па кошце ад 5000 рублёў за кілаграм, грушы — 7000—12 000, сліву — 11 000, журавіны — 24 200, кавуны — 2800—3000, дыні — 6800—16 500, ківі — 15 000, вінаград «кіш-міш» — 12 500, персікі, нектарыны — 16 000. Таксама на кірмашы можна было набыць свежых карпа, караса, тасталобіка па 17 400, 9900 і 14 100 рублёў за кілаграм адпаведна. Самым дарагім у гандлёвым асартыменце аказаўся мёд — 30 000 — 45 000 рублёў за паўлітровы слоік.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны».

Фота Пятра ФАМІНА.

Фота Пятра ФАМІНА.

Увага прамая лінія!

ПРАЦА І САЦЫЯЛЬНАЯ АБОРОНА...

...стане тэмай заўтрашняй прамой тэлефоннай лініі, якую з 11.00 да 12.00 прывядзе міністр працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь **Марыяна Акінзінаўна ШЧОТКІНА**. 22 верасня па тэлефоне (017) 306-37-95 любы грамадзянін нашай краіны зможа задаць Марыяне Акінзінаўне сваё пытанне, выказаць прапановы па ўдасканаленні заканадаўства аб працы і сацыяльнай абароне. А для тых, хто не зможа дазваніцца, у азначаны час на сайце Мінпрацы www.mintrud.gov.by у раздзеле «Інтэрактыўныя прэс-канферэнцыі» будзе арганізавана магчымасць інтэрактыўнага кантактавання з міністрам (online-прыём). Адаказы на пытанні, зададзеныя падчас online-прыёму, будуць змешчаны ў рэжыме рэальнага часу ў адкрытым доступе на сайце Міністэрства.

Інга МІНДАЛЁВА.

РОЗГАЛАС

У ШМАТКВАТЭРНЫХ ДАМАХ АМАЛЬ 90 ПРАЦЭНТАЎ ЖЫЛЛЯ БУДУЕЦЦА ДЛЯ ЧАРГАВІКОЎ

Сёлета за 8 месяцаў арганізацыямі ўсіх формаў уласнасці было пабудавана ў краіне 39 тысяч новых кватэр (летась было 45,9 тыс.), паведамліў «Звяздзе» ў Нацыянальным статыстычным камітэце. За студзень—жнівень на будаўніцтва жылля было выкарыстана 9 трлн рублёў інвестыцый у асноўны капітал, што адпавядае 19,9 працэнта ад іх агульнага аб'ёму. Усяго за гэты час уведзена ў эксплуатацыю 3 млн 168,9 тысячы квадратных метраў жылля агульнай плошчы, што складае 42,3 працэнта ад максімальнага задання на год. У параўнанні з мінулым годам тэмпы будаўніцтва жылля паменшыліся на 522,6 тысячы квадратных метраў, або на 14,2 працэнта.

Для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, за 8 месяцаў уведзена ў эксплуатацыю 2 млн 59,6 тысячы квадратных метраў жылля, з якіх у шматкватэрных жылых дамах у гарадах — 1 млн 518,8 тысячы жыллёвых кватэраў. Спецыялістамі было падлічана, што ўдзельная вага жылля, якое пабудавана для чаргавікоў у гарадскіх шматкватэрных жылых дамах, складае 89,8 працэнта ад аб'ёму уведзенага жылля ў такіх дамах пры гадавым заданні — 80 працэнтаў.

У сельскіх населеных пунктах пабудавана 817,3 тысячы квадратных метраў жылля, што складае 25,8 працэнта ад агульнага ўводу жылля па краіне.

ХЛЕБ ДАРАЖЭ НА 10, А МЯСА — НА 20 ПРАЦЭНТАЎ

Згодна з пастановай Мінэканомікі ад 19.09.2011 г. № 153, з 20 верасня прадгуджана дадатковае павышэнне гранічных максімальных адлускных цэн на свініну і ялавічыну патушыны на 20 працэнтаў, а на рэгулюемыя віды хлеба і хлебабулачнай прадукцыі — на 10 працэнтаў, рэгулюемыя віды малака, кефіру, смятаны і тварогу — на 10 працэнтаў.

Гэтае рашэнне тлумачыцца неабходнасцю кампенсаванні падаражання кошту мясной сыравіны і ліквідацыі дыспарытату паміж цэнамі знешняга і ўнутранага рынку, насычэння рынку краіны мясам у неабходных аб'ёмах, паведамляецца ў каментарыі Мінэканомікі.

Сяргей КУРКАЧ.

У БЕЛАРУСІ ПАТРАБУЮЦЦА СПЕЦЫЯЛІСТЫ Ў СФЕРЫ ПРАДАЖАЎ

Згодна з вынікамі даследавання партала RABOTA.TUT.BY, кожная пятая вакансія ад беларускіх працадаўцаў зараз мае дачыненне да сферы продажаў. У жніўні на партале было размешчана каля дзвюх тысяч такіх прапановаў ад працадаўцаў. Гэта больш за 20 працэнтаў ад агульнай колькасці вакансій, размешчаных на сайце. Беларускія кампаніі шукаюць менеджараў па продажам, гандлёвых прадстаўнікоў, мерчандайзераў, прамоутараў ды праддасуш-кансультантаў.

Як паведамліў карэспандэнт «Звязды», 15 працэнтаў тых, хто рэагуюць на сайце свае рэзюмэ, з ахвотай адгукнуцца ад агульнай колькасці. Дарчы, тыповы беларускі менеджер па продажам часцей за ўсё выглядае так: гэта мужчына з вышэйшай адукацыяй ва ўзросце ад 26 да 35 гадоў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

КАЛІ ФОРТКА АДЧЫНЕНА

Інжынер, які пражывае па вул. Дзяржынскага ў Баранавічах, не зачыніў фортку ў акне сваёй кватэры, якая знаходзіцца на першым паверсе. А калі гаспадар вярнуўся дамоў, то ўбачыў, што знікла 3 500 долараў, 110 еўра, 13 залатых вырабаў... А ў вёсцы Хадакі (Вацарэўскі раён) таксама праз фортку укралі 2005 долараў і 60 еўра. У гэтым выпадку злодзея ўстанавілі. Ім аказаўся 26-гадовы беспрацоўны з Новабырска, якога шукаюць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ЧАГО ПАЛЕЗ?

25-гадовы брастаўчанін загіннуў ад удару токам, калі залез на трансфарматарную падстанцыю. Цэла яго было знойдзена ў памяшканні падстанцыі на тэрыторыі былой вайскавай часці ў мясціне, якая носіць назву Чырвоны Двор. Вядома, што хлопец працаваў у адной з прыватных фірмаў абласнога цэнтара.

Яна СВЕТАВА.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

СООА «Красненский консервный завод» (продавец), в лице антикризисного управляющего Гулевича В.Н. (организатор аукциона) ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже одним лотом имущества, расположенного по адресу: Минская область, Молодеченский р-н, д. Красное, ул. Советская, 10, в составе зданий:

здание конторы, об. пл. 238,6 кв.м, консервный цех, об. пл. 3012,4 кв.м, проходная, об. пл. 49,2 кв.м, здание автовесовой, об. пл. 55,8 кв.м, овоцехранилище, об. пл. 818 кв.м, здание склада-гаража, об. пл. 211,4 кв.м, здание автомастерской, об. пл. 140,7 кв.м, бензохранилище, об. пл. 29,6 кв.м, арочник, об. пл. 441 кв.м, здание котельной 292,2 кв.м, мазутноасосная, об. пл. 60,4 кв.м, здание уборной, об. пл. 7,8 кв.м, здание бойлерной, об. пл. 60,8 кв.м, навес для стеклотары, об. пл. 1081,8 кв.м, водонасосная, об. пл. 14,2 кв.м, сырьевой склад, об. пл. 440,7 кв.м; склад № 2, об. пл. 491 кв.м, арочник № 2, об. пл. 373,4 кв.м, арочник № 1, об. пл. 382,2 кв.м, здание трансформаторной подстанции, об. пл. 43,3 кв.м, сооружений: тепловые сети, кабельные линии электропередачи, водопровод, сооружения канализации, башня Рожневского, ворота металлургические, емкости для мазута №№ 1-2, труба дымовая; оборудования и иного имущества согласно перечня.
--

Начальная цена с НДС — 3 010 342 380 бел. руб.

Площадь земельного участка — 3,5245 га. (водоохранная зона реки Уша).

Задаток 10% от начальной цены имущества перечисляется на р/с 3012203180011 в ф-ле 601 АСБ «Беларусбанк», код 769, г. Молодечно, ул. Прытцкоўска, 13, УНП 600077935, СООА «Красненский консервный завод».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 дней после проведения аукциона. С утверждённым проектом договора купли-продажи можно ознакомиться у организатора торгов.

Аукцион проводится с условием сохранения не менее 70% работников, занятых на предприятии на дату его продажи. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещаются участником, выигравшим торги.

Порядок проведения аукциона и подробный перечень имущества оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится **25.10.2011** в 12.00 по адресу: Молодеченский р-н, д. Красное, ул. Советская, 1 (здание конторы, актовый зал). Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **24.10.2011** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: 8029 685 36 77 (velcom); 8029 578 36 77 (МТС); 801767 96 1 59 (факс).

«АСНОВАЙ ЗНЕСНЯЙ ПАЛІТЫКІ БЕЛАРУСІ З'ЯЎЛЯЮЦА МІРАЛЮБНАСЦЬ І ШМАТВЕКТАРНАСЦЬ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Ён падкрэсліў, што мы чкаем ад новага пасла Украіны паслядоўнай і сістэмнай работы па выбудованні сапраўды партнёрскіх адносін ва ўсіх сферах супрацоўніцтва. У гутарцы з паслом Украіны Віктарам Ціханавым Аляксандр Лукашэнка сказаў: «Не скрою, што я прасіў Віктара Януковіча накіраваць нам разумяна, вопытнага чалавека, каб узяць наша супрацоўніцтва на больш высокі ўзровень і сцераць пэўна і яўна інаўнасці ў нашых адносінах». Кіраўнік беларускай дзяржавы заявіў, што ў бліжэйшы час «мы наладзім дыялог з Украінай на самым высокім узроўні».

Прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Азербайджана ў Беларусі Ісфандыяра Вагабадза, Аляксандр Лукашэнка папрасіў яго «перадаць самыя добрыя словы вялікай удзячнасці азербайджанскаму лідару за тое, што ў цяжкае мінуўе Азербайджан першым падставіў нам плячо». «Гэта дарогага каштуе, і мы ў дагугу не застанемся», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Наш заходні сусед — Еўрасоюз — з'яўляецца адным з ключавых партнёраў у гандлёва-эканамічнай і крыўтна-інвестыцыйнай сферах, важнай крыніцай наступлення перадавых тэхналогій», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, мы разам забяспечваем надзейную абарону Еўрапейскага краіны ад асноўных выклікаў і пагроз сучаснасці. Разам змагаемся з трангранічным злачынствам, нелегальнай міграцыяй, гандлем людзьмі, зброяй і наркотыкамі. Аляксандр Лукашэнка сказаў, што кіраўнік прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза добра ведае сітуацыю ў нашай краіне, паколькі раней узначальвала тут дыпламатычную місію Латвіі. Прэзідэнт Беларусі, прымаючы даверчыя граматы пасла, кіраўніка прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Майры Моры, выказаў надзею, што «яе багаты вопыт работы на дыпламатычнай службе ў суседняй, не чужой для нас Латвіі даць магчымасць заняць актыўную пазіцыю ў справе развіцця беларуска-еўрапейскіх адносін, забяспечыць іх перазагрузку на прычынах раўнапраўя і ўзаемапавагі». Размаўляючы з ёю пасля цырымоні ўручэння даверчых граматаў, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Спадыяся, вы разумееце нас, і гэта вельмі добра. Мы не верце таму, што гавораць і пішуць, што мы з кімсьці будзем таргавацца так званымі палітэканамічнымі. Мы ні з кім не таргуемся. Калі мы можам «штосьці зрабіць для аб'ягнення іх долі, у тым ліку ў інтарэсах Еўрасоюза, то не скарываем — гэта зробім, і зробім гэта шчыра». «Паверце, мы не знаходзімся ў такой сітуацыі, калі нам трэба кудысьці бегчы, на калені падаць», — заявіў Прэзідэнт. Ён прадоўжыў: «І першыя дні, калі мы пайшлі на разкуно нармалізацыю валютнай сітуацыі, паказалі, што крызісу ў нас таго не было. Нам цяпер трэба клапаціцца, каб курс нашай валюты рэзка не апусціўся блізка да таго, як ён быў, а ён да таго імкнецца». Пры гэтым Аляксандр Лукашэнка адзначыў: «Мы бэз чыёйсьці дапамогі выкарабкаем з гэтай сітуацыі». Майра Мора ў сваю чаргу сказала аб тым, што «ў нас будзе аб чым гаварыць і ёсць над чым працаваць».

Прымаючы даверчыя граматы пасла Грэчаскай Рэспублікі ў Расіі і Беларусі (па сумяшчальніцтве) Міхаіла Спіненіса, Прэзідэнт заявіў аб зацікаўленасці ў поўнамастабным супрацоўніцтве з гэтай краінай. Беларусі мае намер развіваць сумесныя кааперацыйныя праекты ў сферах прамысловасці ў Рэспубліцы Сербія, заявіў Прэзідэнт, прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Рэспублікі Сербія ў Беларусі Стояна Еўтыча. Прэзідэнт таксама сказаў, што для сербскіх бізнесменаў у Беларусі будуць створаны пррыятыўныя ўмовы ў рабоце.

Аляксандр Лукашэнка прыняў даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Турэцкай Рэспублікі ў Беларусі Джэватта Незікі Азкая. Кіраўнік дзяржавы заявіў, што Беларусь вітае гатоўнасць турэцкага боку да развіцця больш інтэнсіўнага палітычнага дыялогу. Кіраўнік дзяржавы ў гутарцы з паслом Турцыі адзначыў, што абедзвюм краінам трэба будзе працаваць над павышэннем узроўню гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, які сёння не адпавядае існуючаму патэнцыялу. У сваю чаргу турэцкі дыпламат сказаў, што адна з асноўных мэт яго дыпламатычнай місіі — развіваць усебаковае супрацоўніцтва з Беларуссю.

Беларусі мае намер зацвердзіць высокі эканамічны і навукова-тэхнічны патэнцыял з Індыяй для рэалізацыі сумесных праектаў. Аб гэтым заявіў Аляксандр Лукашэнка, прымаючы даверчыя граматы Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Рэспублікі Індыя ў Беларусі Маноджа Кумара Бахадзі. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што Беларусь звязвае з назчаненнем новага пасла Індыі вялікай надзеі. Прэзідэнт падкрэсліў, што адносіны з гэтай унікальнай краінай заўсёды знаходзіліся ў ліку знешнепалітычных прыярытэтаў Беларусі.

Даверчыя граматы Прэзідэнту таксама ўручылі паслы ў Расіі і Беларусі (па сумяшчальніцтве): Рэспублікі Замбія — Патрык Найлобі Сінгана, Малайзіі — Зайнол Абідзін Бін Амар, Рэспублікі Намбія — Ндалі Ча Камаці, Каралеўства Таяланд — Чалермполь Танчыч. Прэзідэнт пажадаў усім дыпламатам паспяховай работы і запэўніў, што ў Беларусі будуць забяспечаны спрыяльныя ўмовы для іх работы. **Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.**

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Сержа Саргсяна з 20-й гадавінай Незалежнасці Рэспублікі Арменія

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Рэспублікі Арменія Сержа Саргсяна з 20-й гадавінай Незалежнасці Рэспублікі Арменія.

Аляксандр Лукашэнка з задавальненнем адзначыў дынамічны і разнакавы характар беларуска-армянскага ўзаемадзеяння.

Прэзідэнт выказаў упэўненасць, што традыцыйна сяміброўскія сувязі паміж Беларуссю і Арменіяй, заснаваныя на даверы і павазе, будуць наўхільна развівацца і мацнець на карысць народаў.

ОАО «ЭКРАН» г. Борисов проводит открытый аукцион по продаже металлопрокатных станков: **плоскошлифовального ЗГ71М**, 1977 года выпуска (начальная цена 8 007 055 руб. без НДС), **плоскошлифовального ЗЕ71В**, 1981 года выпуска (начальная цена 16 389 540 руб. без НДС), **фрезерного ФР11**, 1978 года выпуска (начальная цена 11 172 429 руб. без НДС).

Задаток в размере 10% перечисляется на р/с 3012014600010 «Франсабанк» ОАО г. Минск код 266, УНП 600417525. Продажа осуществляется без условий. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Договор купли-продажи заключается в течение 10 дней после проведения аукциона. Условия оплаты — в течение 30 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. Аукцион состоится 1 ноября 2011 г. в 10.30 по адресу: г. Борисов, ул. Полка Нормандия-Неман, 167. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 31.10.2011 г. до 16.00 по адресу: г. Борисов, ул. Полка Нормандия-Неман, 167, отдел главного технолога. Контактный телефон: (0177) 70 61 29.

Считать действительными страховые полисы ЗАО «СК «Белорострах»: — добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (ЗРН, ЗРП) серия БИ №№ 0893884, 0991307-0991308, 0876705, 0940392-0940395, 0952732, 0952749, 0854222, 0489343, 0489345-0489346, 0899398, 0940545, 0940548, 0940570, 0950527, 09112766, 09112770, 09112780, 0945798, 0945820, 0961474, 0961482, 0961485, 0967043, 0976047, 0789889-0789892, 0900119, 0945717, 0945739-0945741, 0945775, 0952921, 0952921, 0952923, 0952923, 0952929-0952942, 0952915, 0942134, 0959571, 1027118, 0900058, 0952836, 0952838-0952839, 0956132, 0987493-0987494, — квантицио 1 СУ серия КС №№ 0912801, 0906450, 0906451, 0291671, 0291677, — квантицио 1 СУ серия КС №№ 0912801, 0906450, 0906451, 0291671, 0291677.

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У АНКАРЫ ПРАГРЫМЕЎ ВЫБУХ

У цэнтры сталіцы Турцыі побач з рэзідэнцыяй прэм'ер-міністра краіны прагрымеў моцны выбух, калі дваццаці чалавек атрымалі раненні.

Гэта здарылася ў ажуўленым раёне горада — калія цэнтральнай плошчы Кызылай, пасля гэтага там пачаўся пажар. Сведкі паведальляюць аб шматлікіх разбуражэннях. У МУС удакладнілі, што выбух быў у мікрааўтобусе побач з управай цэнтральнага раёна горада. Прапароўваюцца версіі аб выбуху газавога балона ў адной з аўтамашынаў і тэрката. Пакуль няма доказаў таго, што выбух быў спецыяльна падстроены. Таксама мярсяваны СМІ паведальляюць, што па падзэрні ў дачыненні да тэрката затрыманыя мужчыны, які паводзіла сябе абуральна і выкрываў лозунгі.

БРЫТАНЦЫ СТРАЦІЛІ ПАЎМІЛЬНІКІ ФУНТАЎ НА МАДЭРНІЗАЦЫІ ПАЖАРНАЙ СЛУЖБЫ

Няўдалы праект брытанскага ўрада абшоўся падаткапальчэшкам амаль у паўмільярда фунтаў.

У 2004 годзе лейбарысцкі ўрад санкцыянаваў план па пераўтварэнні 46 публічнай кіраваных пажарных і выратавальных службаў і ўдзяць рэгіянальных цэнтраў. Гэтыя цэнтры меркавалася звязаць электроннай сістэмай абвесткі, выкарыстаўшы для гэтага сучаснае абсталяванне, каб лепш каардынаваць дзеянні выратавальнікаў падчас маштабных катастроф. Аднак у снежні 2010 года дарэгу паграму прыйшлося згарнуць з-за таго, што большасць пастаўленых задач так і не былі выкананы ў тэрмін. Увогуле на няўдалую спробу мадэрнізаваць выратавальныя службы ўраду выдаткаваў 469 мільянаў фунтаў.

Э першых вуснаў

«ГРОШЫ НА ПАДТРЫМКУ БІЗНЭСУ ЁСЦЬ, АЛЕ МАЛА ЭФЕКТЫЎНЫХ ПРАЕКТАЎ»

ТАК адказаў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Сямён ШАПІРА на пытанне карэспандэнта «Звязды» аб фінансавай падтрымцы малого і сярэдняга бізнесу, на што сёлета ў абласным бюджэце ўпершыню прызначана зусім не «сімвалічная», а вельмі значная сума — каля 20 мільярдаў рублёў.

— Зараз зацверджана прыкладна 5 мільярдаў рублёў, а астатнія сродкі застаюцца ў бюджэце і пакуль, на жаль, няма такіх праектаў, на якія і можна было б накіраваць. Будзем спадзявацца, што яшчэ з'явіцца. Напрыклад, у абласным цэнтры ёсць патрэба ў невялікіх рэстаранах, кавярнях, іншых аб'ектах сферы паслуг, і пры гэтым шэраг будынкаў не мае гаспадары, — зазначыў на прэс-канферэнцыі Сямён Шапіра.

І не толькі ў Гродне. Нядаўна аблвыканкам разгледзеў каля двух дзясяткаў праектаў па будынках, якія сёння не ў гаспадарчым абароце, — гэта тысячы квадратных метраў плошчаў, якімі можа скарыстацца малы і сярэдні бізэс.

— Прыходзьце з эфектыўнымі праектамі, будзем дапамагаць, у тым ліку фінансаваннем, — запэўнівае старшыня Гродзенскага аблвыканкама.

Эканамічна абгрунтаваную дэзавую ініцыятыву мясцовыя ўлады падтрымаюць не

толькі ў гарадах, але і ў сельскай мясцовасці. У прыватнасці, Сямён Шапіра паведамаў, што ў вобласці значна павялічыліся маштабы ўводу ў сельскагаспадарчы абарот забалоачаных, прыйшоўшых у заняпад зямель. Летась да, так бы мовіць, другога жыцця вярнуць з тысячы гектараў, а сёлета — ужо 10 тысяч га, і яшчэ 5 тысяч плануюцца вярнуць да канца года. З улікам таго, што на тэрыторыях добра растуць капуста, морква і іншыя культуры, на гэтых тэрыторыях плануецца стварыць каля 170 фермерскіх гаспадарак.

— Гэта вельмі складаныя працэсы, звязаны ў тым ліку з пытаннямі фінансавы, прававой адказнасці. І добрасумленным людзям будзе аказацца дзейна падтрымка. А вось тых, хто атрымаў пасведчанне суб'екта гаспадарання, зямлю не апрацоўвае (на жаль, ёсць і такія факты), будзем «ставіць на месца». Не выключана нават адаранне зямлі, — сказаў Сямён Шапіра.

Падвядзючы некаторыя вынікі сёлётай працы аграрнікаў Прынямоння, старшыня аблвыканкама лічыць, што яны могуць ехаць на «Дажынкi» з горадскай за сваю частку ў агульнарэспубліканскім караваі. Ён лічыць, што на тое, што засуха сёлета адбылася на вобласці больш, чым летась, да мінулагагодняга ўраджая дабаўлена каля ста тысяч тон збожжа, сярэдня ўраджайнасць павялічылася да

42 цэнтнераў з «гакам» з гектара. Плюсое Гродзеншчына і па вытворчасці цукровых буракі, бульбы, грэчкі, малака.

А вось у абласным цэнтры адна з прыярытэтных задач цяпер — гэта будаўніцтва калёвай дарогі вакол горада з двума аўтамабільнымі і чыгуначнымі мастамі. Сваё «плячо» гродзенцам у гэтай справе падставіў рэспубліканскі бюджэт, а пасадзілі на гэты гектары зрабіць першае паўколыца, а да лета наступнага года — другое. Сэнс гэтай дарогі не толькі ў тым, што яна выходзіць на нашу заходнюю мяжу, але і галоўнае, у паліпшэнні экалагічна абласнога цэнтру, дзе сёння найбольшая, зыходзячы з колькасці насельніцтва, колькасць транспарту.

— Так, у сувязі з будаўніцтвам калёвай дарогі здараецца, што трэба ўбраць дрэва, ёсць незадаволенныя. Але ж трэба мець на ўвазе і тую шкоду ад выхалпных газаў машын, ад чаго абароніць граджан чыста дарога. Тут, пэўна, можна параўноўваць з гэтым гектары лесу. Да таго ж пастаўлена задача: высокі адно старое дрэва — пасадзілі сям новых, гарынкам распрацоўвае план азелянення горада, — зазначыў Сямён Шапіра.

Пры гэтым у цэнтры Гродна будуч старца менш будаваць, аддаючы перавагу арганізацыі месцаў адпачынку.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Памяць

«ГЭТА ВАЖНА НЕ ДЛЯ ЗАГІНУЛЫХ...»

ВУЧНІ 28-й і 76-й школ горада Мінска працягваюць традыцыю ўшанавання памяці падпольшчыкаў, якіх выдавалі гадзету «Звязда» ў часы фашыскай акупацыі. Дзеці прыносяць кветкі да мемарыяльнай дошкі, усталяванай на адным з дамоў па вуліцы Беламорскай. На гэтым месцы калісьці стаяла драўляная хатка, у якой выдавалі чацвёрты нумар падпольнага «Звязды».

Сяргею Фёдаравічу Барысаву было шасць гадоў, калі пачалася вайна. Ён маленькім хлопчуком бегаў па мінскіх вуліцах, па якіх свабодна хадзілі нямецкія салдаты са зброяй:

— Гэта даросляны не ўсё маглі бачыць і чуць. А на малых нікто не звяртаў увагі. Толькі ж ужо ў шасць год дзіця сёбе-тое рэзуме.

Сяргею Фёдаравіч паказвае фотаздымак сямі Хадасевічаў:

— Вось Альбіна, Косцік, Паўлік. А гэта Пётр Канстанцінавіч. Яшчэ недзе сорок год таму на месцы, дзе цяпер дом з мемарыяльнай дошкай, стаяла драўляная хатка, у якой жылі Хадасевічы. Яе знеслі, але засталіся дрэвы, што раслі вакол. Яны — сапраўдныя сведкі падзей, звязаных з арыштам сямі. Захоўваць гэтую памяць надзейна важна. Хочацца падзякаваць тым, хто ў гэтым дапамагав: дырэктару школы №28, загадчыку музея баявой славы гэтай школы Наталлі Фёдаравне Рудак, дырэктару школы №76, загадчыку інтэрната Мінгарвыканкама Н.П. Байбародаву, а таксама выхваляючы гэтага інтэрната Іосіфу Паўлавічу Сівакоў.

— Многія ў часы вайны ішлі ў партызу, а некаторыя, як Пётр Хадасевіч, вялі гэткую ж барацьбу, займаючыся выданнем падпольных газет, — гаворыць Іосіф Сівакоў.

— Варта падумаць над тым, чаму ў цяжкі час, калі патрэба схавацца і перачакаць, некаторыя людзі знаходзяць мужнасць, каб змагацца. І візіты да гэтай дошкі, ускладанні кветак важныя не для загінулых, а для жывых. Для дзяцей, якія сюды прыходзяць. Гэта дапамагае

зразумець памкненні, якія ў цяжкія часы прымушалоце не хавацца і не бацца за сваё жыццё. Хадасевічы ж былі сям'ёй і за бліскуча дзяцей, агульнае, хваляваліся, — адзначыла Наталля Рудак.

Як расказалі ўдзельнікі ўшанавання, гэтую традыцыю яны плануюць працягваць і далей.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

Колькасць мае значэнне

Пасол Арменіі ў Беларусі Армян Хачатран выступае за адмену квот па імпарта каліюку, вырабленага на яго радзіме

Усе мы чулі пра грамадзяніна свету, а ўявіце сабе цэлую краіну свету. Арменія — такая дзяржава, ледзь не большая частка насельніцтва якой жыць за мяжой, па ўсім свеце. Ад Сіднея да Манрэаля. Але дзе б яны ні былі, гэта ўсё адна вялікая сям'я. З узаемавыручкай, падтрымкай і дапамогай. І дзе б яны, яны не губляюць сваёй адметнасці ды самабытнасці. Як скавядваюцца нашы адносіны з гэтай краінай, раскляўваў напрыкладні 20-годдзя яе незалежнасці пасол Арменіі ў Беларусі Армян ХАЧАТРАН.

Дыпламат адзначыў сяброўскі характар і высокі ўзровень беларуска-армянскіх адносін: «Ніколі ў гісторыі не было ніякіх праблем паміж Арменіяй і Беларуссю, няма і не будзе». Нагадаў пра шчыльнае супрацоўніцтва ў рамках міжнародных і міжрэгіянальных праграм і арганізацый. Ва ўмовах яшчэ да канца не пераародленага крызісу абодва бакі, паводле ацэнкі пасла, прыкладваюць максімум намаганняў, каб развіць супрацоўніцтва ў галіне прамысловай кааперацыі і павялічыць тавараабарот паміж Арменіяй і Беларуссю.

На карысць такой перспектывы кажэ наўяўная стаючая дынаміка. Летась у Ерэване адкрыўся гандлёвы дом «Беларусь» — быўні комплекс, дзе можна набыць літаральна ўсё, што загодна — ад прадуктаў да трактару. У Арменіі наогул зарэгістравана больш як 20 прадпрыемстваў з беларускім удзелам. Беларусь пастаўляе ў Арменію пераважна машыны, трактары, сельскагаспадарчую тэхніку, запчасткі, медыкаменты, шынны, будаўнічыя матэрыялы. Арменія сюды — моцныя спартыя напоі (у тым ліку армянскія каньякі), мінеральныя воды, медыкаменты, трансфарматыры. Узаемны тавараабарот ле-

тась склаў больш як 47 млн долараў. Прычыны за апошнія 10 гадоў ён павялічыўся амаль у 20 разоў. І гэта пры адсутнасці прамых чыгуначных зносінаў. Але рэальны патэнцыял росту, на думку дыпламата, значна вышэйшы.

Міжурдавава камісія па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве працуе над актывізацыяй узаемадзеяння. «У найбліжэйшы час намачаюцца значныя зрухі. З абодвух бакоў вядзецца сур'ёзная работа», дзеліцца прагнозам пасол. Назваў ён і сферы інтарэсу Арменіі ў Беларусі: пасажырскі транспарт, сельскагаспадарчая і кар'ерна тэхніка.

— Мы мае патрэбу ў вялікай колькасці аўтобусаў, некалькі сотняў, — удакладніе дыпламат. — Спадзяемся, мы зможам дамовіцца пра супрацоўніцтва з «МАЗ».

Паводле яго назіранняў, ёсць узаемная зацікаўленасць дзвюх краінаў знайсці магчымасці для сумесных праектаў — нешта разам вырабляць, будаваць, абсталяваць, ствараць. «Гэта будзе больш моцна трымаць нашы сувязі».

Не менш трывалыя сувязі — гастронамічныя. Армянскія каньякі сільныя на ўвесь свет. Знайшлі яны свайго аматара і ў Беларусі. Аднак пастаўкі абмежаваныя квотамі, засмучаны дыпламат.

— Колькасць нашага імпарту з Беларусі нічым не абмяжоўваецца, а тут ёсць квоты, — рэзонана заўважае спадар Хачатран. — Калі прадукцыя карыстаецца попытам на рынку, нашо тым квоты?

Нагадаў пасол і пра прыпынкі парэтыту па ўзаемным гандлі. Маўляў, калі адзін бок экспартуе шмат прадукцыі, то няблага даць выхад на свой рынак другому.

— Жадаанне падтрымаць мясцовага вытворцу зразумела, але нашы тавары не канкуруюць паміж сабою: гэта прадукцыя іншага класу, — упэўняе А. Хачатран.

Вярнятам маглі б стаць вытворчасць прадукцыі на месцы, але... зроблены тут напой будзе ўжо не армянскім каньяком, даводзіць дыпламат.

— Армянскім лічыцца той каньяк, які вырабляецца ў Арменіі, з армянскага вінаград, па армянскай тэхналогіі, ў армянскіх бочках, якія робіцца з больш чым стагадовых дубоў. Адзін кубаметр такой драўніны каштуе 3600 еўра!

Вось ужо дзе колькасць мае значэнне! Не кажучы ўжо пра калекцыю адмысловых спіртоў, асабліваю культуру вытворчасці і дакладнае выкананне складанай і дарогай тэхналогіі, якая дазваляе атрымаць менавіта такі букет і дасягнуць таго, каб якасць ва ўсіх бутэльках была аднолькавай. Якасць напою, вырабленага тут, будзе ўжо не такя. Таму хоць колькасць і мае значэнне, добрага пакуль патрошкі!

Няхай не каньячым, а нейкім іншым бізнэсам армянскія прадпрыемальнікі могуць займацца ў Беларусі. І актыўна такой магчымасцю карыстаюцца.

— Так, ёсць армяне, якія нешта адкрываюць, ствараюць у Беларусі. Яны актыўныя, прадпрыемствыя, законападслухмяныя, — падкрэслівае кіраўнік замежнай дыпматыі.

Аднак і тут ён упэўнювае яшчэ адно «але». У Беларусі, маўляў, ёсць бізэс, а кэш, 10, 12, 40 органаў, якія за гэтым сочаць. Варта, кажэ, каб яны крыху скараціліся, тады бізэс развіваўся б лепш.

Ала МАЧАЛАВА.

І ЗНОЎ ТЫДНІ ГЕРМАНІІ

ПРЫКМЕТНАЙ падзей культурнага жыцця аб'яцуюць стаць чарговыя восенскі ТЫДНІ Германіі ў нашай краіне. 22 верасня ўжо восьмы раз запар яны стартуюць у беларускай сталіцы. З гэтай нагоды ў Мінску адбылася прэс-канферэнцыя прадстаўнікоў Пасольства ФРГ ў Беларусі.

Кожнае такое маштабнае мерапрыемства, як ТЫДНІ, мае сваю адметную тэму, загадзя вызначаную цэнтральную падзею. Сёлета гэта 200-годдзе з дня смерці знакамітага нямецкага паэта, драматурга, празаіка і публіцыста Генрыха фон Клейста. Яго памяці прысвечаны шэраг цікавых мерапрыемстваў. Адкрыецца ў Мінску выстава, падрыхтаваная муніцыпалітэтам Франкфурта-на-Одэры сумесна з музеем Генрыха фон Клейста. У акцёрскім выкананні перад тэатральнай публікай прагуча пераклады твораў гэтага славянскага класіка нямецкай літаратуры. Яго постаці, трагічная лёсу, а таксама ўплыў на еўрапейскую літаратуру XIX стагоддзя будзе прысвечаны семінару супрацоўнікаў беларускіх літаратурных музеяў. У ім я возьме ўдзел доктар Вольфганг дэ Бруна, кіраўнік музея Генрыха фон Клейста ў Франкфурце-на-Одэры.

Шмат мерапрыемстваў ТЫДНЯ павінны выклікаць цікавасць у студэнцкай моладзі. Напрыклад, інфармацыйнае бюро DAAD (Нямецкая служба акадэмічных абменаў) пазнаёміць з актуальнымі прапановамі аб ступендывх для выкладчыкаў ВНУ, маладых навукоўцаў і аспірантаў, выпускнікоў ВНУ і студэнтаў. Другі раз запар DAAD праводзіць сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі і нямецкімі навукоўцамі форум, у рамках якога маладыя беларускія даследчыкі змогуць прадставіць свае навуковыя працы і практы, паўдзельнічаць у міждyscyплінарных дыскусіях.

Арганізатары ТЫДНЯ пастараліся, каб кожны, хто зацікавіцца іх праграмай, знайшоў там нешта цікавае, адметнае для сабе. Як вядома, сёння многія маладыя людзі вывучаюць замежныя мовы. Вось для іх якрэз і прызначаны Еўрапейскі дзень моў. У яго рамках адбудзецца свята нямецкай мовы. Гэта ініцыятыва Інстытута ім. Гёте ў Мінску. Моўнае свята сёлета прапаноўвае шырокую і насычаную культурную праграму: літаратурныя чытанні перформансы, даклады замежных лектараў у галіне мовазнаўства. Вось некаторыя тэмы іх выступленняў: «Тэрытарыяльныя варыянт нямецкай мовы», «Матэрыялы ў вывучэнні мовы», «Нямецкая як другая мова», «Тэндэнцыі развіцця сучаснай нямецкай мовы», «Мова і дыскрымінацыя».

І, вядома, падчас ТЫДНЯ будзе шмат музыкі. Сумесны канцэрт ансамбля Vocalconsort Leipzig і Народнай харавой капэлы БДУ з нямецкімі і беларускімі народнымі інструментамі стаць неабавязнай падзей для аматараў харавых спеваў.

<

Шчыра віншваем, Вольга Паўлаўна!

СУПРАЦОЎНИЦА даваеннай «Звязды», ветэран Вялікай Айчыннай вайны Вольга Паўлаўна Лягчылава адзначыла 90-гадовы юбілей.

Яна працавала сакратаром аддзела пісьмаў. А непасрэдным кіраўніком была Ядвіга Міхайлаўна Савіцкая, якая ўдзельнічала ў выпуску падпольнай «Звязды» ў акупаваным Мінску. У рэдакцыю маладзенькую Вольгу прывёў яе брат Аляксандр Русановіч, ён працаваў у «Звяздзе» спачатку тэхнічным сакратаром, потым літработнікам. А ў 1938-м быў накіраваны па камсамоўскай пецыі ў вучобу ў Севастопаль, на флот. Яго, легендарнага ўдзельніка Вялікай Айчыннай, невыпадкова называюць беларускім Маршэвем (здоліў без нагі вярнуцца ў строй) — і цяпер адна з вуліц Мінска носіць яго імя. Сястра зрабіла вельмі шмат дзела ўзвешчання памяці брата...

Разам з мужам Кузьмам Васільевічам Лягчылавым — таксама ветэранам Вялікай Айчыннай вайны — Вольга Паўлаўна выгадала трох сыноў. Аляксандр Лягчылаў, вядомы беларускі паэт-песеннік, заўчасна пайшоў з жывіцы. Маці ашчадна зберагае творчую спадчыну сына. Рыхтуе да друку зборнік вершаў і песень, якія не былі апублікаваныя.

Моцнага здароўя, дарагая Вольга Паўлаўна, Вам і Вашаму вернаму спадарожніку па жыцці Кузьму Васільевічу яшчэ на доўгія-доўгія гады! **Звяздоўцы.**

Вольга Паўлаўна і яе дачка Валіяціна.

Ганне Фёдаруна Сівец у гэтым снежным спойніцкі 102 гады. Яе жыццё — гэта цэлая эпоха, у якой смутку і слёз было, на жаль, больш, чым шчасця. Зараз жые яна ў горадзе Маладзечна ў прыгожым блакітным доме з сінімі дахамі, які бачны здалёк. Яе падворак нават восенню квітнее рознымі кветкамі, аднак зараз гэта заслуга дачкі Валіяціны, якая жыве з ёй разам. Сама Ганна Фёдаруна ўжо не можа нават выпіць гарбаты — яе рукі дрываць і ўсё распадзецца. Аднак выглядае яна яшчэ дэталі няблага і з цікавасцю падтрымлівае гутарку. Я вырашыла сустрэцца з ёй і даведка дагучы гісторыю жыцця гэтай жанчыны.

— **Раскажыце, як жывецца вам зараз, Ганна Фёдаруна?**

— Цяпер добра, дзетка, ужо лепей мне і не трэба. Дачка глядзіць мяне, дык як малое дзіця. Болей нікога няма, толькі мы з ёй удаіх.

— **А ўнукі, праўнікі, ёсць, так?**

— Ёсць, але яны самі сабе жыўці. Калі-ніккі заходзяць у госці, перадаваюць мяне. Гасцінец часам прыносяць.

У Ганны Фёдаруны дзве ўнучкі — Людміла і Іна. Таксама трое праўнікаў — Анатоль, Аляксей і Наталля — два дачкі, чатырнаццаць і шасці гадоў. Сама яна рана страціла мужа, калі дачка Валіяціна было ўсяго чатыры гады. Жанчына шмат працавала, сама вяла гаспадарку ў роднай вёсцы Сяродзёнка на Вілейшчыне. Валіяціну таксама абмінула жаночая шчасце, яна рана аудава, застаўшыся з дзюма дачкамі на руках. Тады і забрала маці да сябе ў Маладзечна. З таго часу Ганна Фёдаруна працягла ў горадзе трыццаць чатыры гады.

— **Мо якая гаспадарка маецца, хаця б котку?**

— Сабачка толькі. У яго такое імя, што ледзь успамінаецца — Альт.

— **Дом у вас вельмі ўтульны, дагледжаны, шмат кветак на падворку. Напэўна, гэтым вы, Валіяціна, займаецеся?**

— Так, — гаджаецца дачка Ганны Іосіфаўны, Валіяціна, якая прысутнічае тут жа, і адразу далучаецца да размовы, — прыбрацца ў хаце прыязджае мая дачка, таксама дапамагае палюць.

— **Прыгадаеце, Ганна Фёдаруна, сваё дзяцінства...**

— Ай, дзетка, плакаць хочацца, як мне было трудна. Засталася адна бяз бацькоў, калі мне было гадоў сем — паўміралі яны. А я пры брату і пры братавай так і гадавалася. Усё жыццё я гаравала — з самага маленства. Пастаянна працавала. Мне было год пятнаццаць — пайшла і каціць. Таксама і прала, і кроўны ткала. Было шмат уласнасці — вялікі надзел зямлі мелі, і ўсё жылі сваімі рукамі, серпам. Цяпер добра, цяпер усім дзеткам вам добра. Шмат вайна забрала, цяжка вельмі была...

Ганна Фёдаруна гадавалася ў вялікай дружнай сям'і. Яна мела

Ганна Фёдаруна і яе дачка Валіяціна ў садзе.

УВАСАБЛЕННЕ КАЗКІ

Маёнтка ў Чырвоным Беразе, сапраўды, больш за ўсё нагадвае ілюстрацыю ў кнізе казак — такі ён фантастычна прыгожы. Палац, пабудаваны ў 1890-1893 гг., — гэта прыклад рамантычнай архітэктуры, якая спалучае ў сабе неарманскі вонкавы выгляд з так званым «цагляным» дойлідствам. Як сцвярджаюць гісторыкі, кожны салон, кабінет ці зала ў сядзібе мелі дэкарацыю і аздабленне ў вызначаным стылі. У палацы былі гатычныя, рэнесансныя, раманскія залы і нават памяшканні ў арабскім стылі. У бальнай зале прысутнічаюць рысы стылю эпохі Людовіка ХІV. Шэраг салонаў, сцены і сафіты пакрыты паліхромнай размаляўкай.

Аўтар артыкула ў Чырвонабярэжскім парку.

Хімеры і ружы

Пра готыку нагадваюць спінастыя аконныя праёмы і хімеры на вадасцёках, а таксама ўзнятая брама палацава-паркавага ансамбля. Сядзіба таксама спалучае ракако, маньерызм, ампір і французскі класіцызм — каля дзесяці розных стыляў, што робіць яе сапраўднай энцыклапедыяй па гісторыі архітэктурных стыляў інтэр'еру.

Старшы навуковы супрацоўнік гісторыка-краязнаўчага музея горада Жлобіна Кацярына Цісецкая расказвае, што за 400 прывеззеных з Баўрыска цаглян сляпанымі плаціні на 5 капеек. Такім чынам за некалькі пазвад можна было купіць карову. Вапна для мурасялася ў спецыяльнай яме цэлы год. Для паляшэння яе якасці туды дадаваліся курныя яйкі, скіданыя труны жывёл. Так і быў узведзены двухпавярховы асабняк з 36 пакоў. Атрымаўся сапраўдны помнік, які спалучае ў сабе архітэктурныя прыёмы розных стыляў. Гэта эклектычнасць павінна стаць прынадай для беларускіх і замежных турыстаў.

Шапцыр па дэндрацы

Побач з палацам на плошчы каля 10 га гаюльным садонікам Варшавы Францішкам Шаніёрам быў закладзены англійскі парк пейзажна-рэгулярнага тыпу, высаджаны сад, створаны фазанарый. Сетка дарожак і шапцырныя

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 17 і 20 верасня.)

лепей. Савецкая ўлада ўсталявалася — гэта ж свае людзі. А то пры немцах гады тры былі. Нікому не пажадаю. Гардаюць яны, а што гардаюць?.. Аж страх. Даеш, што маеш, каб адчаліліся. Цяжка было вайну перажыць. Няма чым хваліцца.

— **Раскажыце, як з мужам пазнаёміліся.**

— Гэта было ўжо пасля вайны. Ён працаваў электрамэнцёрам. Каб крумакі хадзіць, і ў нас у вёсцы нешта правіць. Вось і пазнаёміліся, сышліся. Але хутка ён і памёр. Бо з вайны прыйшоў увесь прастрэлены, з яго і вымалі гэтыя асколкі, некаторыя так і не паспелі выняць...

— **Вы казалі, ткаць умеете?**

— Усё ўмела, і прасці, і ткаць. Такія пакрыты прыгожымі ткала, і настольнікі па восьмі-дваццаціца нитак.

— **А дачку не вычылі свайму майстэрству?**

— Яна сама вучылася. Я выйду з хаты, пайду па гаспадарцы. А яна — шусь за кроўны. Я кажу: «Берта паломіш». А ёй жа, вядома, хочацца. Аднак трэба роўна ткаць, а яна залезе, хоць як зробіць — вядома, дзіця.

— **Зараз, можа, што-небудзь засталася, абрусы, пакрывы?**

— Настольнікі ёсць. А пакрывы пайшлі шурам-бурам, на гарэ нейдэ ляжачы.

— **У музей маглі б аддаць. Да маёй бабуні прыяздзілі супрацоўнікі нейкага музея, прасілі поспікі на выставу...**

— У нас у доме жылі студэнты, што вучыліся на цягэнды, — расказвае Валіяціна. — У гэтым пакоі было шасці. Я дала ім койку і ўсю пасцельную бялізну. Таму яны карысталіся, накрываліся саматканым. Гадоў дзесяць былі кватаранты. Таму знісіліся пакрывы, сталі старымі, і я аднесла іх на гару.

— **Напэўна, і спяваць, і танцаваць любілі раней, Ганна Фёдаруна?**

— Ай як любіла! Пела, гогам мой быў прыгожым. Памятаю адну песню, якая ў сэрца маё запала: *Разлілася волна шырока, а мільны выехаў далёка. Да свідання, до свідання, Не забудзь мой страданыя. Добрае людзі, вы поверьте, Что разлука хуже смерць.*

— Раней у вёсках, калі вяселі ладзілі, — дадае Валіяціна, — спявалі па парах — дзве спяваюць, а дзве адгучваюць. — Яшчэ вясельную ўзгадала, — у яе пачынае гаварыць Ганна Фёдаруна: *Разміняйцеся горы, Раўніцкія даліны, Людзкія да вянуць едзе І далечку сустракае. Калі доля добрая, Ідзі са мною, А калі доля блага, Заставіся здаду.*

Разлілася волна шырока, а мільны выехаў далёка. Да свідання, до свідання, Не забудзь мой страданыя. Добрае людзі, вы поверьте, Что разлука хуже смерць.

Ганна Фёдаруна гадавалася ў вялікай дружнай сям'і. Яна мела

— **Раскажыце, як даўней ладзіліся вечарынікі.**

— Па вочарадзі давалі хату дзючыты. А хлопцы музыку наймалі. Тады і танцавалі, і гулялі разам.

Валіяціна энду пачынае расказваць пра набалелае, пра тое, як шмат ім абедзюм давалася працаваць.

— Ужо трыццаць чатыры гады мама ў горадзе. Я яе забрала, калі майго мужа не стала. Як толькі мы пабудаваліся, адну зіму з ім перажылі, ён памёр, прада, ні шмат. Ён плота — нічога не было, калі хата трэба было ўсё прыбраць. Ой, завіхаліся мы з ёй, усё давалі да ладу. Мама да васьмідзясці год працавала.

Ганна Фёдаруна таксама пачынае агучваць сумныя думкі:

— Чаму я так доўга жыў? На вошта ўжо я на гэтым свеце? Не забірае мяне чамусьці Бог.

Аднак адказ на гэтыя пытанні знаходзіцца адразу: — У Бога верыць яна, моліцца пастаянна, — адзначае Валіяціна. — І сіла воли моцная, паста прытрымліваецца. На Новы год нагатуем усёго, а яна вытрымлівае, не есь. Я б так не змагла.

— **Зараз ужо ўвесь пост не магу, тлумачыць Ганна Фёдаруна, — толькі ў сераду і пятніцу пасху. Але пасху, таму што Бог ёсць на свеце. Ён сіла, ён і ратуе, і трымае нас на гэтай зямлі.**

Звяртаюся да Ганны Фёдаруны з апошнім пытаннем:

— **Вы чалавек, які пражыў так шмат год, маеце багацце мудрасці, які запавет жадаеце пакінуць чытачам «Звязды»?**

— Чэснымі быць, заўсёды дапамагаць адно аднаму, сусед суседу, родны роднаму. І не рабіць шкоды нікому ў сваім жыцці.

Самая важная тэма для Ганны Фёдаруны — гэта памёрлыя на вайне брат Мікалай. Ён загінуў у далёкім 1943 годзе. Аднак слёзы па блізім чалавеку не высыхаюць і зараз. Дзіўна, што амаль за семдзесят год яна так і не змагла забывць яго. Ганна Фёдаруна кажа, што пры ім бы яны жылі вельмі добра, бо брат меў выдатную адукацыю, займаў высокую пасаду ў партыі, быў надта добрым. Яны ўсёй сям'ёй некалі паехалі ў Сібір. Аднак пачалася будаўніцтва калгасу. Бацьку Ганны Фёдаруны гэта не спадабалася, ён з усімі дзецьмі вярнуўся назад у Беларусь.

Там застаўся толькі старэйшы Мікалай, які служыў у войску. У Сібіры ён і ажаніўся, і займаў двое дзядей. Праз колькі год прыехаў у госці на бацькаўшчыну. Паплакаў на магіле

бацькоў. І тут пачалася вайна. На руцэ Мікалая чырвоным было напісана «камуніст» (няўжо тагачасная партыйная татуіроўка?), таму ён вымушаны быў хавацца ў лесе і адразаць ж прымыкнуў да партызану. На развітанне ён сказаў словы, якія назаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна нічога не ведала пра брата. Адзінае — гэта допіс, які прыйшоў яго жонцы Еўдакі: «Прапаў без вестак». Сястру не магло гэта супакоіць, яна ўвесь час дзюма, перажывала — можа, ён дзюсць ляжыць забіты, непалаваны? Шмат плакала па брату. Аднак пару год таму лёс Мікалая нечакана стаў вядомым родным.

Унучка ўгаварыла Валіяціну напісаць ліст у клуб «Пошук», што дзейнічае ў сярэдняй школе №5 г. Маладзечна і займаецца пошукам людзей, што зніклі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Тры спачатку адмаўлялася, аднак пасля сабралася з духам і напісала. І вось дзіва — брат Мікалай знайшоўся. Аказваецца, ён загінуў у 1943 г. і пахаваны ў брацкай магіле на іх малой радзіме Вілейшчыне ля вёскі Куранец. Яго імя значыцца на адной з васьмі надмагільных мемарыяльных дошак. Сёстры Ганны Фёдаруны кожную нядзелю праходзілі міма, сама яна не раз была на базары ў тых мясцінах. Але яны ніколі не звярталі ўвагу на імяны загнуль, не маглі і падумаць, што там пахаваны іх родны брат.

Цяпер падзеі тых жудасных дзён пачалі звязвацца ў лагічнае цэлае і становіцца зразумелымі. Амаль няма сумненняў, што Мікалай быў у партызанах побач з домам сваіх родных. Аднак ён не даў знаць ім, не

пыйшоў нават уначы. Пэўна, Мікалай не хацеў падвяргаць іх рызыцы, бо, каб ішчы людзі ўбачылі, што ён у партызанах, яго сям'ю адразу бы расстралялі. Ганна Фёдаруна памятае, што вялікі партызанскі атрад быў акружаны немцамі ля вёскі Князаўсёды адбіліся ў памяці родных: «Спасайцеся, сёстры! А я пайду Радзіму абараняць». З таго часу Ганна Фёдаруна ні

Краіна здароўя

Выпуск № 53 (289)

ЗДАРОЎЕ КУПІШ!

Як і танна, але вельмі якасныя прадукты: у прыватнасці, бляшанку ялавічыны менш чым за 10 тысяч рублёў, кіло выдатнейшага сыру — усяго за 18 тысяч рублёў, марозіва па цане ўсяго каля 1,5 тысяч рублёў за порцыю...

Спраўдным адкрыццём для жыхароў Віцебска і гэтай горада стала выстава-кірмаш «Віцебшчына — за здаровы лад жыцця», якую пры ўдзеле Віцебскага аблвыканкама арганізавалі ў канцэртнай зале «Віцебск». Тут можна купіць прадукты і тавары па цане ад вытворцаў, а таксама самыя розныя «аксесуары», якія дапамагаюць захаваць здароўе. Усяго на выставе свае тавары і паслугі прадставілі больш як пяцьдзясят вытворцаў, прадпрыемстваў і арганізацый.

Наведвальнікі выставы без чэргаў атрымалі бясплатныя кансультацыі медыкаў. Вельмі добра на кірмашы былі прадстаўлены платныя медыцынскія паслугі, у тым ліку і пакуль што даволі экзатычныя. У прыватнасці, спецыялісты Віцебскага абласнога скурна-венерычнага дыспансэра лечыць пры дапамозе пчол, п'явак. Нарколагі прапануюць сучасныя метады барацьбы з курэннем. На выставе можна было атрымаць бясплатны масаж ад дэпрэсіі, прайсці экспрэс-лячэнне пры дапамозе самых розных прыбораў медыцынскага прызначэння, правесці ціск.

Як адзначыў на прэзентацыі кірмашу кіраўнік упраўлення аховы здароўя Віцебскага аблвыканкама, прафесар Юрый ДЗЯРКАЧ, на Віцебшчыне актыўна рэалізоўвацца звыш 20 праграм, накіраваных на фарміраванне ў насельніцтва здаровага ладу жыцця.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

САМЫЯ СПРЫТНЫЯ!

У сталічны парк культуры і адпачынку імя 50-годдзя Вялікага Кастрычніка з задавальненнем ідуць дзеткі з бацькамі: менавіта тут ужо некалькі тыдняў працуе вярчачы гародок для малых. На невядлікай вышыні ад зямлі хлопчыкі і дзяўчынкі спрабуюць пераадолець перашкоды, пагушкацца на вярхоўках і атрымаць званне самага спрытнага.

Салон прыгажосці

Быць элегантай і эканомнай проста!

ЖАНЧЫНЫ пачалі больш уважліва сачыць за сваёй знешнасцю, часцей наведваюць цырульні і кабінеты касметолагаў. Аднак для таго, каб выглядаць шыкоўна, зусім не абавязкова траціць вялікія грошы на касметыку і дарагія салонныя працэдурі. Эканоміць — не значыць адмаўляць сабе ў чымсьці важным. Гэта значыць — купляць усё патрэбнае, але толькі танней. Неабходна запамінаць некалькі простых парадак, вельмі карысных для сямейнага бюджэту.

НІЧОГА ЛІШНЯГА

Ёсць рэчы, без якіх сапраўды нельга абвісяць: для твару — сродкі для зняцця макіяжу, ачышчэння і ўвільгатнення, крэм для вачэй плюс крэм-догляд (залежыць ад тыпу скуры); для цела — гель для душу, увільгатняльны крэм, дэзандант; для пагонцаў — сродак, які змякчае кутыкулы, пемза, пілка; дэкарэтыўная касметыка — туш, танальны крэм (або пудра), памада (або бляск); для валасоў: шампунь, кандыцыянер, сродак для ўкладкі. Усё астатняе вітаецца, але неабходна не з'яўляцца.

ПАДЫХОДЗЬЦЕ ДА ПЫТАННЯ ТВОРЧА

Незалежна ад кошту касметыкі, не дазваляць сабе выпадковых рашэнняў. Навядзіце даведкі або праявіце сваё даследаванне. Не ўпусьціце сваё выкарыстанне сродкі ўсё, дзе гэта магчыма. Выбар касметыкі — справа індывідуальная, і толькі доследным шляхам можна вызначыць, які крэм вам падыходзіць. Успрымайце неабходнасць эканоміць як падставу для творчасці.

Вызначце сваю каларыстую палітру, і вам не прыйдзецца купляць лішняе сродкі. Цены нейтральных кар'ерыных аддзяленняў падыходзяць амаль усім — іх можна выкарыстоўваць як удзень, так і ўвечары. Светла-базавыя і белыя матавыя цыны ў любой сітуацыі дапамогуць схаваць следы стомленасці.

НАВУЧЫЦСЯ АСЦІРОЖНАМУ АБХОДЖАНню

Усе касметычныя гандлёвыя маркі можна падзяліць на чатыры групы: мас-маркет, прафесійныя, атчэйныя і люксы. Нам неабходна выкарыстоўваць іх усё.

ТРЫМАЙЦЕ МАРКУ

Усе касметычныя гандлёвыя маркі можна падзяліць на чатыры групы: мас-маркет, прафесійныя, атчэйныя і люксы. Нам неабходна выкарыстоўваць іх усё.

СРОДКІ ЯКАСАНА І ДАСТУПНАГА МАС-МАРКЕТУ

(калі толькі ў вас няма праблем) шукайце тое, што хутка заканчваецца і патрабуе пастаянных закупак: гель для душу, ласьня для цела, сродкі для ачышчэння твару і зняцця макіяжу, а таксама шампунь і кандыцыянер для валасоў. Пры наўняўсці праблем рэкамэндуецца атчэйныя маркі. Яны патрэбны і тым, у каго «капрызныя» не толькі валасы, але і скура. З прафесійнай касметыкі вам спатрэбіцца сродкі для ўкладкі: пена, лак або мус. Люксывай маркі — гэта перш за ўсё прэстыж. Але каб выклікаць уражанне, дастаткова толькі адной рэчы — прыгожай пудраніцы. Яе можна дэманстраваць, дастаючы з сумачкі ў любым зручным выпадку. Калі вы карыстаецеся сродкамі ад пачатку старэння (спецыялізацыя элітных марак) — яны таксама павінны быць дарагімі.

НЕКАТОРЫЯ КАНАКРЭТНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ

60% удалага макіяжу залежыць ад таго, чым яго наносыць.

Таму — забудзьцеся пра аплікатары. Лепш адзін раз купіць добры набор пэндзляў — яны праслужаць вам не адзін год.

Ад скрабу можна адмовіцца, калі набыць натуральную мацалку.

Станок для галення са зменных касетамі больш выгадны, чым камплект аднаразовых брытваў.

Многія рэчы могуць адзіраць у нашым жыцці двойную ролю. Калі ў вас ужо ёсць туш, вам зусім не абавязкова купляць вадку падводку.

Памада цалкам можа замяніць крэмавыя румыны. Калі вы любіце мяняць памаду ў залежнасці ад гардэра і настрою, вам не давядзецца купляць румыны для кожнага выпадку. Але для ўпадальнай тушай скуры гэты варыянт не падыходзіць.

Аловак для вачэй можа замяніць пэндзлік, намачыце яго і наносыце цені як звычайную падводку. Можна выкарыстаць пэндзлік ад любімай падводкі, якая скончылася.

Спецыяльная шотчэтка для бровуў — рэч не такая ўжо незвычайная. Дзіцячая зубная шотчэтка, якая была ў карыстанні, ці шотчэтка для тушы можа цалкам паслужыць гэтай справе. А замест гелю для бровуў выкарыстоўвайце звычайны воск для ўкладкі.

Танальны крэм цалкам можа замяніць сабой бажавыя цені. Калі ў вас тлустая скура і касметыка хутка ападае, выкарыстоўвайце распылістую пудру.

Крэмавыя румыны персикавага або карычневага адцення — рэч вельмі функцыянальная. Яны можаць выкарыстоўваць іх як цені і памаду. Але ўважліва вывучыце склад. Калі ў спісе фарбавальнікаў пазначаны Ext D і Ext C, на вусны або павекі наносіць такую касметыку не варта.

Купіце аловак для вуснаў нейтральнага адцення — ён дапаможа «выправіць» колер любой памады. Выкарыстоўвайце аловак замест устойлівай памады — проста зафарбуйце ім губы. А калі па-над аловакам наносіць па-

Зялёная аптэка

ЦЫКОРНЫ КОРАНЬ СУПРАЦЬ АТЛУСЦЕННЯ

Тым, хто любіць бываць за горадам, напэўна, знаёмая высокая расліна з растапыраным лісцем і яркімі сінімі кветкамі. На лузе або на засеяным полі не-не ды і мільгане блакітнае кветка цыкорыі. Неспрактыкаваныя агароднікі цыкорыю не любяць, лічаць яе пустазеллем і бязлітасна вырываюць. Аднак дасведчанія людзі ставяцца да цыкорыі з павагай. Яе лісце — выдатны дадатак да зялёных салат, мясных страў і падлівак. Дзякуючы цыкорыі стравы набываюць вытанчаную гарчынку, а заадно і ўзбагачаюцца вітамінамі групы В (неабходны для зладжанай работы нервовай сістэмы, моцнага сну і добрага настрою) і аскарбінавай кіслотой (дапамагае арганізму змагацца з вірусамі і інфекцыямі, засцерагае ад дачаснага старэння).

Але ўсё ж галоўнае багацце цыкорыі — доўгі, падобны на верасію, карань. Той-стае карнішча можа сыдохзіць у зямлю на глыбіню да паўтара метра — за гэта ў народзе цыкорыю завуць «паўчыным каранем». Карань цыкорыі змяшчае мноства вітамінаў, неабходны сэрцу і сасудам калій і раслінныя цукры. Медыкі цэняць карань цыкорыі за высокую утрыманне інуліну — рэчыва, якое паліпае абменныя працэсы, забяспечвае нармальнае ператраўліванне ежы і садзейнічае пазбаўленню ад лішніх кілаграмаў. Асабліва карысны інулін людзям, якія пакутуюць ад дыябету. Расліны, якія змяшчаюць гэты кампанент, дапамагаюць рэгуляваць узровень цукру ў крыві.

Дзякуючы сваёму ўнікальнаму складу карань цыкорыі з даўніх часоў выкарыстоўваецца ў народнай медыцыне. У Старажытным Рыме яго ўжывалі як сродак, які паліпае страваванне, а ў Егіпце цыкорны карань лічыўся супрацьдзействуючым пры ўкусах скарыянаў. Легендарны Авіцена рэкамэндаваў препараты з цыкорыі для лячэння захворванняў

страўнікава-кішачнага тракту, запалення вачэй, падагры. У Балгарыі карань цыкорыі выкарыстоўваецца пры лярвопах печані і селязёнкі, як жаўцгонны і магнагонны сродак. Настой і адвары на аснове цыкорыі даюць дзецям і дарослым, якія пакутуюць ад адсутнасці апетыту. Увогуле, цыкорны карань цалкам заслужае таго, каб заняць месца ў вашай хатняй аптэцы. А калі так, неабходна ўзяцца за папату, бо пачатак восні — самая падыходная пара для яго збору.

Правілы нарыхтоўкі

Карань цыкорыі збіраюць у перыяд з пачатку верасня да сяродзіны кастрычніка, пасля таго, як звянуць лісце і кветкі расліны. Менавіта ў гэты перыяд карнішча ўтрымлівае максімальную колькасць карысных рэчываў.

Карані лепш выкапваць, а не выдзіраць з зямлі рукамі. Звычайна пры вырыванні самая вялікая і каштоўная частка караня адрываецца і застаецца ў зямлі. Выкапаныя карнішчы абразаюць ад зямлі, адразаюць усю надземную

частку расліны, а затым старанна прамываюць вадой. Прамытыя карані раскладваюць на тканіне або шчыльнай паперы і злёгка падсушаюць. Пасля гэтага ачышчаюць ад дробных карнішчыкаў, пашкоджаных або гнілых частак і сушаць. Сушыць карані можна як на сонцы, так і ў духоўцы. Калі вы вырашылі высушыць карнішчы на вуліцы, вам спатрэбіцца 3—4 дні. Пры гэтым не забывайце хаваць карані ад расы на ноч і пераварочваць іх як мінімум адзін раз у дзень. Калі вы палічылі за лепшае скарыстацца духоўкай, сушыце цыкорыю пры тэмпературы 35—40 градусаў. Каб вызначыць час заканчэння сушкі, адламіце невялікую частку караня. Калі пры гэтым вы пачуеце трэск — значыць, карнішча высахла цалкам. Пасля прасушкі карані набываюць буйрава-шэры колер, на заломе яны белыя або злёгка жаўтаватыя.

Захоўваць карань цыкорыі лепш у папярочнай або палатнай мяшцы, у сухім цёмным месцы. Высушаныя карнішчы захоўваюць свае лекавыя ўласцівасці на працягу трох гадоў.

Замест кавы

Цыкорыя здаўна вядомая як замесны кавы. Тым, каму кавы супрацьпаказана, цалкам падыходзіць напой з цыкорнага караня. Зрэшты, нават цалкам здаровым людзям для павышэння апетыту, паліпаення стрававання і ўстарэння негатывіўнага наступства стрэсу рэкамэндуецца час ад часу даваць у гарбаты або кавы трохі цыкорыі.

Вось некалькі рэцэптаў простых дыетычных напояў на аснове

ве цыкорыі:

● «Кава» з цыкорыі. Высушаныя карані цыкорыі здрабніце і абмажце на патэльні, злёгка змазанай сметанковым маслам. 1—2 ч. лыжкі прыгатаванай такім чынам цыкорыі заварваюць шклянкай гарачай вады.

● Цыкорны напой з малаком. Адна цыкорыя, адвараная на вадзе, не ўсім можа спадабацца. Смак напоя палепшыцца, калі да яго дадаць малако або вяршкі і трохі цукру.

● Гарбата з цыкорыі: 1 ч. лыжку каранёў заліваюць 1/4 л халоднай вады, даводзяць да кіпення і кіпячэць прыкладна 2—3 хвіліны. Затым працэдуруюць. У якасці праддаслодзальніка паддызе натуральны мёд.

Цыкорныя рэцэпты

Карань цыкорыі можа стаць заместным памочнікам у лячэнні многіх захворванняў.

✓ Пры захворванні селязёнкі ўжываюць настой цыкорыі: 20 г здаровага цыкорнага караня заварыць 1 шклянкай кіпення, даць настаюцца на працягу гадзіны і прымаіць па 1—2 ст. лыжкі 3 разы на дзень.

✓ Народная медыцына лічыць цыкорыю выдатным сродкам для вываднення камяню з ныраў і печані. Настой цыкорыі аказвае таксама магнагоннае дзеянне, а таму рэкамэндуецца пры павышаным артарыяльным ціску.

✓ Пры захворванні печані рэкамэндуецца 2 ст. лыжкі цыкорыі заварыць у 0,5 л кіпення, дадаць

2 ст. лыжкі меду і 1 ч. лыжку фруктовага воцату. Адвар піць гарачым на працягу дня без абмежаванняў.

✓ Пры захворванні лёгкіх, а таксама для прафілактыкі бронхітаў і ларынгітаў рэкамэндуецца спалучаць выкарыстанне перапрацаваных на аснове цыкорыі з паходамі ў лазню. Вазьміце здаровы карань цыкорыі і змяшайце з лісцем сардэчніку ў прапарцыі 1:1. Заварыце 3 ст. лыжкі гэтай сумесі 2 шклянкі кіпення і варыце шклянку адвару ў лані я гарбаты.

✓ Дзякуючы высокай колькасці калію цыкорны карань карысны людзям, якія пакутуюць ад захворванняў сэрца і сасудаў. Пры арытміі дапамагае такі рэцэпт: 1 ч. лыжку здаровых каранёў заліць 2 шклянкамі вады, давесці да кіпення. Настаіваць на працягу 1—2 гадзін пад накрыўкай. Працэдуіць, дадаць 1 ч. лыжку меду. Прымаіць па 1/2 шклянкі 3 разы на дзень перад ядой.

✓ Цыкорыя можа таксама выкарыстоўвацца ў якасці дапаможнага сродку для лячэння атлусцення. Тым, хто хоча пазбавіцца ад лішніх кілаграмаў, можна прымаіць паўшклянкі настою цыкорыі (1 ст. лыжка здаровых каранёў на 0,5 літра вады) 3—4 разы на дзень да яды.

Падрыхтавала
Вольга КУЛІНКОВІЧ.

ПРЫСМАКІ Ў...

РАДЗІЛЬНЫМ ДОМЕ

У Віцебску конкурс кухарскага майстэрства «Асення прысмакі» прайшоў у даволі нечаканым для гэтага месцы — у радзільным доме. Удзельнікі конкурсу прыгатавалі не толькі вельмі смачныя, але і вельмі прыгожыя стравы. Сваім кампазіцыям, якія пасля конкурснага паказу змаглі з'есці медыкі і госці мерапрыемства, аўтары прыдумалі назвы, а таксама «абаранялі» творы ў вершаванай форме, у загадках.

Як адзначыла Алена Леановіч, галоўны ўрач віцебскага радзільнага дома №1, гэты конкурс дазволіў паказаць работнікам медыцынскай установы свае таленты.

Кухары шчыра падзяліліся рэцэптамі, якімі карысталіся пры стварэнні сваіх кулінарных шэдэўраў. Пераможцы конкурсу атрымалі памятную падарункі. А кіраўніцтва радзільнага дома, улічваючы, што «першы блін» атрымаўся вельмі ўдалым, вырашыла традыцыйна праводзіць такія кухарскія «баталіі» і не толькі восенню, а перад рознымі святамі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ОАО «Минский приборостроительный завод», 220005, г. Минск, проспект Независимости, 58

Извещение о созыве внеочередного общего собрания акционеров

Собрание состоится 27 октября 2011 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, проспект Независимости, 58, зал заседания Общества (корпус № 30, 3 этаж).

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 14.00 до 14.45.

Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, — 10 октября 2011 г.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- О внесении изменений и дополнений в устав Общества и утверждении его в новой редакции.
- Об избрании членов Совета директоров, Ревизионной комиссии Общества.

Основание созыва собрания — решение наблюдательного совета Общества от 21 сентября 2011 года.

С информацией (материалами), подлежащими представлению акционером при подготовке к проведению Собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья), начиная с 19 октября 2011 г. в отделе кадров Общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания — по месту его проведения.

Участникам Собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность или договор).

Наблюдательный совет

УНП 100363840

ОАО «Минский приборостроительный завод».

г. ВИТЕБСК

28.10.2011

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С УСТАНОВЛЕНИЕМ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ ПРОДАЖИ, РАВНОЙ ОДНОЙ БАЗОВОЙ ВЕЛИЧИНЕ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи лота, рублей	Сумма задатка, рублей
1.	Не завершенный строительством объект — завод глиняного кирпича, расположенный по адресу: Витебская область, Чашницкий район, Лукомльск с/с, северо-западнее д. Стражевичи	Характеристика объекта недвижимости: не завершенный строительством объект — завод глиняного кирпича. Земельный участок с кадастровым номером 225183012101000094, площадь 26,3065 га для использования под производственную базу. Назначение — для использования под производственную базу.	Одна базовая величина	Одна базовая величина

ОРГАНИЗАТОР — фонд «Витебскоблмужество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон-факс в Витебске: (0212) 476096, сайты www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, e-mail: fondvitebsk@tut.by.

ПРОВАДЕЦ: Дирекция строящегося государственного предприятия «Завод глиняного кирпича», контактный телефон (02133) 31333, 37637.

Условия продажи недвижимости: осуществление покупателем предпринимательской деятельности на данном объекте, создание им дополнительных рабочих мест, запрещение покупателю продажи, иного отчуждения объектов до выполнения им условий договора купли-продажи.

Аукцион состоится «28 октября 2011 г. в 15 часов в здании фонда «Витебскоблмужество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

1. Для участия в аукционе приглашаются негосударственные юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы. Участнику необходимо подать заявление и подписать Соглашение установленной формы с фондом «Витебскоблмужество».

Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную копию платёжного поручения о внесении задатка; а также представляются: негосударственным юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования и подлинник этого документа для проверки его соответствия копии; оригинал юридического лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть оформлена не ранее чем за шесть месяцев до даты подачи заявления) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовом состоянии, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица — также документ, подтверждающий его полномочия. Представителем заявителя (кроме случая, когда юридическое лицо представляет его руководителем) предъявляются доверенность, выданная в установленном законодательном порядке, при необходимости (для представителя иностранного юридического лица) легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

Внеочередное общее собрание акционеров открытого акционерного общества «МОТОВОЛО»

состоится 27 сентября 2011 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8 В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

Орган, по решению которого созывается общее собрание акционеров: Наблюдательный совет ОАО «Мотовело».

Повестка дня:

- Об утверждении результатов закрытой подписки на простые (обыкновенные) акции ОАО «Мотовело».
- Об утверждении решения о выпуске простых (обыкновенных) акций ОАО «Мотовело».
- Об утверждении изменений и дополнений в устав ОАО «Мотовело».
- Об утверждении цены выкупа простых (обыкновенных) акций ОАО «Мотовело» по требованию акционеров.

Бюллетени для заочного голосования акционеры получают с 22 по 23 сентября 2011 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, комн. 2 (с 9.00 до 17.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00), под роспись при предъявлении паспорта (для представителя акционеров — паспорта и доверенности).

Акционеры обязаны возратить заполненные бюллетени для заочного голосования по указанному адресу не позднее 17.00 23 сентября 2011 г.

С проектом решений собрания, изменений и дополнений в устав, решения о выпуске акций, формой и текстом бюллетеня для заочного голосования акционеры могут ознакомиться с 22 по 23 сентября 2011 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, комн. 2 (с 9.00 до 17.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00).

Список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен на основании данных реестра владельцев акций ОАО «Мотовело» по состоянию на 20 сентября 2011 г.

Выкуп акций по требованию акционеров производится по номинальной стоимости. Заявления от акционеров о выкупе акций по требованию акционеров принимаются с 27 сентября по 12 октября 2011 г.

УНП 190017558

Адпомсці сястры — падпаліў бацькоўскі дом

У Віцебску 23-гадовае хлопчэ жорстка адпомсціў сваёй старэйшай сястры, якая, у сваю чаргу, была незадаволеная тым, што брат піў, не працаваў.

Той ноччу сястра застала брата ў кампаніі з дзядзькам — тья пілі ў доме яе мамы. Дзядзька спыніла застале, угаварыла дзядзьку пакінуць дом і пайшла... Абураны брат падпаліў дом, які поўнаасцю згарэў разам з ланямі.

Як паведаміла «Звяздзе» памочнік пракурора Чыгуначнага раёна Віцебска Марына Рыжова, прыгаворам суда маладога чалавека асудзілі на два гады абмежавання волі без накіравання ў прапачую ўстанову адкрытага тыпу. Таксама з яго спаганлі 6 мільянаў рублёў — для кампенсцыі прычыненай страты.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

РАДДАР

ВЫПУСК № 9 (25)

З ПАЗІЦЫ ЗВЫЧАЙНАГА ЧАЛАВЕКА, ПЕШАХОДА І ВАДЗІЦЕЛЯ МНЕ ЗДАЕЦЦА, ШТО ТАКІХ СМЕЛЬЧАКОЎ І ЗЛАЧЫНЦАЎ АДНАЧАСОВА МОЖНА БЫЛО І ПАЗБАЎЛЯЦЬ АСАБІСТАГА АЎТАМАБІЛЯ

ПАРУШАЮЧЫ ПДР С ДЗЕЦЬМІ, ВЫ РОБІЦЕ ТРАЙНУЮ ПАМЫЛКУ: РЫЗЫКУЕЦЕ САМІ, ЖЫЦЦЁМ ДЗІЦЯЦІ І ПРЫВІВАЕЦЕ ЯМУ НАВЫКІ ПАРУШАЛЬНІКА

ПЫТАЛЬНІК ЛЮБІМЫ МОЙ ДВОРЫК

Я жыву ў кватэры на вуліцы Казінец. У нашым двары ёсць некалькі машын, якія ўжо даўно замяніваю іншым аўтаўладальнікам. Справа ў тым, што гэтыя аўто з незпаматых часоў стаяць і гаспадару іх не відаць. Больш за тое, гэтыя аўтамабілі стаяць на траве. Хацелася б ведаць, як вызваліць наш двор ад гэтага хламу.

На жаль, праблема ўтылізацыі старых аўто з кожным годам набывае ўсё большую актуальнасць. Тым відавочна, што выраз з выдмога песеннага шлягера пра «любимы мой дворык» сёння мае крыху іншы сэнс. Ты не менш мы вырашылі разабрацца ў праблеме і, адрававаўшы пытанне нашага чытача ў Кастрычніцкае аддзяленне ДАІ сталіцы, на «балансе» якой і знаходзіцца вуліца Казінец, паспрабавалі праясніць сітуацыю, што склалася, з дапамогай старшага інспектара аддзела прапаганды і агітацыі, старшага лейтэнанта міліцыі Віктары Царук.

— Паркуйце ў дварах, — гаворыць супрацоўнік ДАІ, — сапраўды вельмі актуальная праблема для кожнага жыхара сталіцы. Спадзяюся, што яна будзе максімальна вырашана пасля таго, як з 1 студзеня 2012 года ў сілу ўступіць Указ кіраўніка дзяржавы «Аб мерах па арганізацыі збору, захавання неэксплуатаваных транспартных сродкаў і іх далейшай утылізацыі». У гэтым дакуменце ўсё, што тычыцца указанай праблемы, як кажуць, раскладзена па палічках.

Пакуль жа праблема ўтылізацыі старых аўто, канстатуюць Віктары Царук, можа вырашацца наступным чынам. Кінутымі ў дварах аўтамабілі займаюцца жыллёвыя арганізацыі. Пры выяўленні такога транспарту ці пры наступленні заявы ад грамадзяніна жыллёвыя арганізацыі накіроўваюць пісьмовыя заплыты ў ДАІ для ўстаноўлення асобы ўладальніка транспарту. Калі ўладальнік устаноўлены, яму накіроўваецца падлісна, каб ён ці прывёз машыну ў належны тэхнічны стан, ці ўбярэ яе з двара. Праўда, часта ўстанавіць сапраўднага ўладальніка транспартнага сродку немагчыма, паколькі аўтамабіль можа неаднаразова перадавацца па доверанасці. Калі ж гаспадар не знойдзены, то жыллёвыя арганізацыі падаюць іскавую заяву ў суд, каб машыну прызналі безгаспадарчай і перадалі яе ў камунальную ўласнасць. Ужо пасля гэтай працэдурі аўтамабіль утылізуюць.

Калі гаспадар не супраць утылізацыі машыны, то пасля зняцця з ўліку ў ДАІ неабходна звярнуцца ў жыллёвую арганізацыю. Пасля гэтага аўто будзе адраўнавана пад прэс у «Мінскдрукмет».

Для таго, каб кінуты аўтамабіль убралі з двара, неабходна патэлефанаваць у дыспетчарскую ЖЭС ці ЖРЭА таго раёна, у двара якога машына знаходзіцца.

Таксама ўладальнік аўтамабіля можа і сам утылізаваць сваё патрыманае аўто. Для гэтага яму патрэбна зняць аўтамабіль з ўліку ў ДАІ ў сувязі з выбароўкай: напісаць заяву, здаць дзяржаўныя рэгістрацыйныя знакі і пасведчанне аб рэгістрацыі транспартнага сродку.

Спецпраект газеты «Звезда» і Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі МУС Рэспублікі Беларусь

Васіль БУЛЬБЯНКОЎ, намеснік начальніка УДАІ МУС Рэспублікі Беларусь, палкоўнік міліцыі:

«П'ЯНАМУ ВАДЗІЦЕЛЮ НЕ МЕСЦА НА ДАРОЗЕ»

Аб тым, што алкаголь і вадэжне транспартнага сродку — паняцці не сумяшчальныя, ніхто аспрэчваць не будзе. Што называецца п'янства за рулём — гэта нонсэнс. Тым не менш, штодня даводзіцца чуць аб вялікай колькасці вадзіцеляў, якія вялі машыну «падшаф» і былі выяўлены супрацоўнікамі дзяржаўнай інспекцыі. Аб далейшым лёсе такіх горавадзіцеляў можна толькі здагадавацца. Як мінімум, пазбаўленне вадзіцельскай праваў на некалькі гадоў. Як максімум... Яго вызначае само жыццё.

Наколькі актуальная такая праблема для беларускай грамадскай і ўдзельніцаў дарожнага руху? Гэтую тэму карэспандэнт «Звядзі» закрануў у размове з намеснікам начальніка УДАІ МУС Рэспублікі Беларусь, палкоўнікам міліцыі Васілём БУЛЬБЯНКОЎМ.

— Васіль Васільевіч, згадзімся, што п'янства — гэта ўжо чалавечая заганна, а п'яны чалавек за рулём — гэта яшчэ і павышаная небяспека для кожнага пешахода і вадзіцеля? Наколькі вострая гэтая праблема ў вадзіцельскім асяроддзі?

— Палкоўнік такая праблема існуе ў нашым грамадстве, то, адпаведна, часткова яна прысутнічае

і сярод тых, хто мае ці меў вадзіцельскае пасведчанне і зарэгістраваны транспартны сродак. На вялікі жаль, некаторыя людзі, якія садзіцца за руль у нецярпым стане, не ў поўнай меры адчуваюць сваю адказнасць перад іншымі. Хоць п'янаму вадзіцелю не месца на дарозе, якая б яна ні была — алімпійская шаша, звычайная магістраль мясцовага значэння ці гасцінец.

— Статыстыка сведчыць, што за 8 месяцаў 2011 года на дарогах краіны супрацоўнікамі Дзяржаўнай інспекцыі выяўлена больш за 30 тысяч кіроўцаў, якія падчас руху знаходзіліся нападлітку. На ваш погляд, гэта шмат?

— Думаю, што адназначна на гэтае пытанне не адкажаш, бо нават адзін п'яны за рулём аўто можа стварыць столькі, што не дай божа!

Безумоўна, такая колькасць затрыманых супрацоўнікамі ДАІ кіроўцаў — гэта ўжо вялікая праблема для кожнага з нас, якую мы павінны папярэджаць ці вырашаць агульнымі намаганнямі. Бо інспектары дарожна-патрульнай службы — не нянькі для выпівоў, каб павучаць іх жыццю і тым больш чытаць маралі. Хоць, прызнаюся, выхавальныя метады, калі ў тое ці іншае аддзяленне ДАІ запрашаюць на «шчырыя гутаркі» з абавязковым праглядам фільмаў, дзе паказваюцца наступствы пасля «п'янай» язды, і нас захаваўшы. Мяркую, што дзякуючы і такім заходам нам удаецца зменшыць колькасць вадзіцеляў, якія ў наступны раз не рызыкнуць сесці за руль, нават калі засталіся градысы пасля вярчэння застолля.

— Відэаочнік, што знаходзіцца і такія вадзіцелі, якім пазбаўленне праваў за п'янства — не перашкода, каб смела сесці за руль зноў?

— Ведаеце, такіх нямала. Напрыклад, з пачатку года прыклад-

на кожны дзiesiąты вадзіцель ад тых, хто быў затрыманы паўторна за п'янства і пазбаўлены пасведчаннем, а гэта звыш 3500, зноў набраўся нахабства, інакш не магу сказаць, каб сесці за руль. Дзякуючы богу, што супрацоўнікі ДАІ змаглі іх затрымаць.

— Васіль Васільевіч, у такім разе штрафам не абыходзіцца?

— У выпадку, калі наступствы ад такой язды маюць не толькі маральны, але і матэрыяльны характар, то чалавек можа быць прыцягнуты і да крымінальнай адказнасці. Дарэчы, у адносінах да такіх вадзіцеляў у якасці меры для пакарання прымяняецца 317-1 артыкул Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. А гэта ўжо пазбаўленне права займаць пасады ці займацца пэўнай дзейнасцю са штрафам ці папярэўнымі работамі на тэрмін да двух гадоў ці арыштам да шасці месяцаў з усімі наступствамі.

— Мабыць, меры ўздзеяння айчынага заканадаўства на такіх людзей, якія ўяўляюць сабой патэнцыйных злачынцаў на дарозе, не такія жорсткія, раз ім мора па калена?

— Я не маю маральнага права каментараваць заканадаўчы акты нажон таго, жорсткія яны ці не. Але з пазіцыі звычайнага чалавека, пешахода і вадзіцеля мне здаецца, што такіх смельчакіў і злачынцаў адначасова можна было пазбаўляць асабістага аўтамабіля. Але, паўтаруся,

выбранне меры пакарання — гэта прэрагатыва судовых органаў.

— А што пагражае чалавеку, які трапіў пад суд за п'янства за рулём, але ж зноў асмельўся сесці за баранку машыны?

— Думаю, што ні мне, ні вам не хацелася, каб такое здарылася. Але ж жыццё падносіць розныя сюрпрызы. Таму і такія выпадкі здараюцца. Зараз адказнасць за такую «вольнасць» вельмі сурова. Нават калі ваш суд, на якога ўжо накладзена судовая пакаранне, сядзе за руль чыравым іх шкло і яго затрымаюць супрацоўнікі ДАІ (я ўжо не кажу пра п'янага вадзіцеля), то пакаранне прызначаецца згодна з больш жорсткім, 417-м артыкулам Крымінальнага кодэкса. А гэта ўжо, як кажуць, зусім іншая гісторыя. Мяркую, што мала не пакажацца.

Тым не менш мне не хочацца, каб людзі ўспрынялі нашу размову як «страшылікі» ад Васіля Бульбянкова. Мне хочацца проста папрасіць вадзіцеляў ні ў якім разе не садзіцца за руль аўтамабіля нападлітку, нават калі ў чалавека засталася што-нішто ад учарашняга. У такім разе лепш скарыстацца грамадскім транспартам ці ўзяць таксі. Паверце, што матэрыяльныя затраты ад таго, што наступілі менавіта так, а не рызыкавалі сваім жыццём і здароўем іншых вадзіцеляў і пешаходаў, будучы непраўдальна менш за магчымыя наступствы ад язды «падшаф».

СПАКОЙ НА ПРАЕЗНАЙ ЧАСТЦЫ — СПРАВА АГУЛЬНАЯ!

З кожным годам аўтамабіляў на дарогах Беларусі становіцца ўсё больш і больш. Безумоўна, у наш час машына — гэта не раскоша, а сродак руху. Аднак і колькасць дарожна-транспартных здарэнняў не змяншаецца. Для таго, каб прапэс пайшоў у другі бок, аддзель ДАІ праводзіць прафілактычныя мерапрыемствы і выкарыстоўваюць найноўшыя метады для папярэджання і прадукцыі аўтамабільных аварыяў.

Кожны кіроўца ведае, што пакаіцца месца дарожна-транспартнага здарэння ні ў якім разе нельга. Аднак многія не кіруюцца гэтым правіламі і знікаюць з месца ДТЗ.

З пачатку года на тэрыторыі Мінскай вобласці было здзейснена больш за 50 дарожна-транспартных здарэнняў. У некаторых выпадках загінулі людзі. Усе вінаватыя былі знойдзены і пакараны.

«Сярод асноўных прычын, на якіх здараюцца аварыі, — парушэнне правілаў абгону, перавышэнне дазволенай хуткасці і невыкананне правілаў перамяшчэння пешаходаў па праезнай частцы», — адзначае намеснік загадчыка аддзела ДАІ кіравання ўнутранымі спраў Мінскага райвыканкама Іван Кузьменка. Згодна са статыстыкай, з 13 загінуўшых у выніку ДТЗ пешаходаў толькі адзін быў абязначана святлоадбівальнымі элементамі і толькі адзін не вінаваты ў здарэнні. Дарэчы, многія з іх знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення. Некаторыя думваюць, што толькі кіроўцы не могуць сесці за руль, папярэдне перакулішы чарку, але і пешаходы, як паўнацэнныя ўдзельнікі дарожнага руху, таксама не маюць права выйсці на праезную частку «падшаф». За гэта для іх прадугледжаны адміністра-

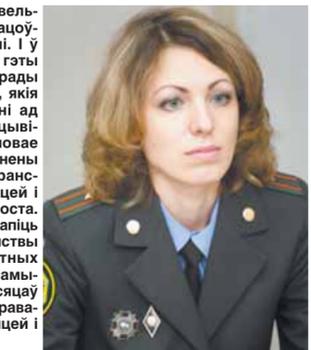
цыйныя пакаранні ў выглядзе штрафаў. Усяго на тэрыторыі Мінскага раёна з пачатку года адбылося 51 здарэнне, у якіх удзельнічалі пешаходы. 40 чалавек былі паранены. У асноўным такія ДТЗ здараюцца ў цёпны час сутак. Таму пешаходам зараз, каб дзець становіцца карцейшым, трэба быць асабліва ўважлівымі!

Іван Мікалаевіч зрабіў акцэнт і на тым, што аддзел ДАІ Мінскага раёна прыкладае максімум намаганняў, каб зменшыць сумную статыстыку. Пастаянна праводзіцца работа з пешаходамі, ажыццяўляецца кантроль за дарожным рухам. Работнікі ДПС выкарыстоўваюць для выяўлення парушэнняў ПДР інтэрнэт, фота- і відэакамеры. Таму ёсць надзея спадзявання, што з кожным годам дарогі нашай краіны будуць становіцца больш бяспечнымі як для пешаходаў, так і для кіроўцаў.

Ганна БАНАДЫК, старшы інспектар па асаблівых даручэннях УДАІ МУС Рэспублікі Беларусь:

«ДЗІЦЯЧЫ ТРАЎМАТЫЗМ — НА СУМЛЕННІ БАЦЬКОЎ І ДАРОСЛЫХ»

Традыцыйна верасень вельмі «гарачы» месяц у супрацоўнікаў Дзяржаўнай інспекцыі. І ў першую чаргу таму, што ў гэты час дзеці вяртаюцца ў гарады і паселіцы з летніх канікул, якія яны праводзілі ўдалечыні ад транспартнага патоку і цывілізацыі. Таму ўвайсці ў новае жыццё, калі вуліцы напоўнены машынамі, а грамадскі транспарт — людзьмі, для дзіцяці і школьнікаў не заўсёды проста. Як вынік — дзеці могуць трапіць пад колы машыны. Наступствы такіх дарожна-транспартных здарэнняў могуць быць сямейнымі сумнымі. Толькі за 8 месяцаў 2011 года ў краіне зарэгістравана 380 ДТЗ з удзелам дзіцяці і падлеткаў да 16 гадоў.

Аб тым, якія зарас сітуацыя з дзіцячым дарожным траўматызмам, карэспандэнт «Звядзі» вядзе бесяду са старшым інспектарам па асаблівых даручэннях УДАІ МУС Рэспублікі Беларусь, маёрам міліцыі Ганнай БАНАДЫК.

— На жаль, — гаворыць супрацоўнік Дзяржаўнай інспекцыі краіны, — асаблівых падстаў для радасці, што нашы дзеці перасталі быць пацярпелымі на дарогах, няма. Амаль штодня ў зводках ДАІ мы бачым, што ахвярай вадзіцельскай няўважлівасці ці бацькоўскай самаўпэўненасці сталі хлопчыкі і дзіцячкі.

— Нават у той час, калі ДАІ праводзіць спецыяльную акцыю «Увага — дзеці».

— Так, хоць час паказвае, што ў гэтыя дні — а сёлета такая акцыя

— Як ні сумна, але ўся праблема ў нас, дарослых. Дзіцячы траўматызм на дарогах — на сумленні бацькоў і дарослых. Калі вадзіцель, нават са стажам, ляжыць на машыне і спадзяецца, што з-за аўтобуса, які засланяе праезную частку, не выбежыць дзіця, то ён рызыкуе і аўтаматычна ставіць сябе пад удар лёсу. Але найбольш віна, на мой погляд, ляжыць на бацьках. Менавіта яны павінны быць прыкладам для свайго сына ці дачкі ва ўсім. У тым ліку ў тым, як правільна перайсці вуліцу. А то часта можна бачыць, як маладая мама цягне сваё дзіця на праезную частку, прычым зусім не ў тым месцы, дзе абазначана «зебра».

Маўляў, транспарту ўсё роўна няма — можна і праскочыць. А на заўтра школьнік ужо самастойна спрабуе «фарсіраваць» дарожную пераходку там, дзе захова. Таму, дарослыя, задумайцеся. Парушаючы ПДР з дзецьмі, вы робіце трайную памылку: рызыкуеце самі, жыццём дзіцяці і прывіваеце яму навыві парушальніцтва.

— Ганна, наколькі актуальнай застаецца праблема траўматызму дзіцяці, які знаходзіцца ў машыне ў якасці пасажыраў?

— Праблема траўматызму дзіцяці ў салонах аўтамабіляў апошнім часам стала вельмі актуальнай. Пра гэта гаворыцца штодня. На жаль, нягледзячы на агітацыйна-прапагандыскую работу, што праводзіцца, выкарыстанне

дзіцячых утрымліваючых прыставак на пасажырскіх месцах, не стала нормай для вадзіцеляў. І абсалютна недапушчальна, каб дзеці сталі паміж сядзеньнямі падчас руху машыны.

— Вы сцвярджаеце, што асноўная прычына дзіцячага ДТЗ — гэта парушэнне Правілаў дарожнага руху дарослымі. Якім чынам у краіне вядзецца работа па прывіванні дзецім нормаў ПДР?

— У нашай краіне працэс навучэння дзіцяці ведам і навывам бяспечных паводзін на дарозе і ў транспарце мае сістэмны і планамерны характар. З гэтай мэтай арганізавана эфектыўнае супрацоўніцтва Міністэрства адукацыі і навукі. Акрамя таго, супрацоўнікі амаль штодня праводзіць у дзіцячых калектывах гутаркі з дзецьмі і разнастайныя акцыі, накіраваныя на прывіццё навывіч бяспечных паводзін на дарозе і транспарце. Як не дзіўна, але дзеці ведаюць ПДР лепш за дарослых. У сувязі з гэтым мне яшчэ раз хочацца звярнуцца да бацькоў: у большасці сваёй ад вас, паважаных, залежыць бяспека вашага сына ці дачкі. Сачыце за іх паводзінамі на вуліцы і паказвайце сабыты прыклад, каб правільна трэба дзейнічаць у той ці іншай сітуацыі. А вадзіцелю мне хочацца б пажадаць большага ўважання і ўважлівасці на дарозе.

Жаночы погляд ЖАНЧЫНЫ БОЛЬШ ПРАДБАЧЛІВА ПАВОДЗЯЦЬ СЯБЕ ЗА РУЛЁМ

Татцяна Старасотнікава — інспектар аддзялення агітацыі і прапаганды ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама.

Гэта маладая жанчына ніколі не меркавала, што будзе займацца наведзеным парадку на дарогах і бяспечнай руху. Яна родам з Магілёўскага раёна, мае адукацыю эканаміста-менеджэра, і, як актыўка, некалькі гадоў адраўнавала ў БРСМ.

— А потым захацелася ў жыцці нешта памяняць, — шчыра прызначае прыгажуня ў пагонах Татцяна, — і пасля навучанія ў каледжы міліцыі я апынулася ў ДАІ. Тут мяне і маіх калег па аддзяленні называюць дзіцячымі міліцыянерамі, бо мы займаемся прафілактыкай і часта працуем з дзецьмі, у дзіцячых садках і школах.

Людзі адкрываць і моцныя — Мяркую, што вам даводзіцца займацца і зусім не дзіцячымі справамі?

— Мы — супрацоўнікі ДАІ, таму таксама, як і ўсе іншыя, выходзім на дарогу, выяўляем парушальніцтва, штрафуюм і пераконаваем, што нельга парушаць.

— І які-небудзь здаровы дзіцяца за рулём выявінага аўтамабіля вас слухаеце?

— Слухаецца. Хаця розныя здарэння на дарозе з жалом і, звычайна, парушальніцтва, дала сігнал аб спыненні. Праўда, кіроўца адрозу не спыняўся, але праз хвілінку прымчаўся: «Ці вы мяне спынялі?»

— Спраўжаўся?

— Я ўсё ж такі прадстаўнік улады. Хоць заўважаю, што вадзіцель-мужчыны, калі іх спыняю на дарозе інспектар-жанчына, спрабуюць засьпяць яе кампліментарна. Гэта не дапамагае, але ў прысутнасці жанчыны парушальніцтва правілаў дарожнага руху ўсё ж больш спакійна сябе паводзіць, ставяцца з павагай.

— Якое было самае першае ўражанне ад працы ў ДАІ?

— Маім першым заданнем было вышаванне дзіцяці супрацоўнікаў з Новым годам. Так што да сур'ёзнай працы я прыступіла, калі пазнаёмілася нават з сям'ямі сваіх калег. Таму было лягчэй. Ды і людзі тут адкрытыя, заўсёды гатовыя дапамагчы.

— Так, напэўна, і павінна быць вы ж працуеце ў вялікім мужчынскім калектыве! Напэўна, з мужчынскімі прасцей?

— Я б так не сказала. Мужчыны — моцныя, больш жорсткія. І табе трэба быць на ўзроўні, каб не ўда-

ВЕДАЙ НАШЫХ!

БЕЛАРУСКІЯ «АРЛЫ» — АД «СТРАЛЫ»

Супрацоўнікі беларускага спецпадраздзялення ДПС «Страла» аказаліся на вышнім падчас выступлення ў Расіі (г. Арёл) на заключным этапе конкурсу прафесійнага майстэрства на званне «Лепшы супрацоўнік дарожна-патрульнай службы Дзяржаўнай інспекцыі бяспекі дарожнага руху Міністэрства ўнутраных спраў Расійскай Федэрацыі».

Падчас чатырохдзённых спаборніцтваў прадстаўнікі Украіны, Казахстана, Беларусі, Малдовы, а таксама супрацоўнікі ДАІ з усіх рэгіёнаў краіны-гаспадыні прадэманстравалі сваё майстэрства ў прафесійнай падрыхтоўцы. Яны імкнуліся стаць лепшымі ў выкананні баявых прыёмаў, практычнай стральбе, веданні правілаў дарожнага руху, прававой, агнявой, фізічнай падрыхтоўцы і шэрагу іншых намінацый.

У выніку беларусы сталі лепшымі сярод замежных каманд. Нашу краіну прадставілі намеснік начальніка па тэхнічнай частцы СП ДПС «Страла» Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь і падпалкоўнік міліцыі Мікалай Ігнатюк (на фота справа) і намеснік начальніка службы эскарыравання вышэйназначанага падраздзялення, старшы лейтэнант міліцыі Анатоль Кухарцаў (на фота злева).

— Шкада, — сказаў Мікалай Ігнатюк, — што прадстаўнікі Беларусі па ўмове спаборніцтваў, якія прайшлі пад патрафам міністра ўнутраных спраў Расіі Рашыда Нургаліева, удзельчалі ў іх па-за конкурсам». Справа ў тым, што за прызывам месцы расійскай супрацоўніцы ДПС узнагароджвалі легкавымі аўтамабілямі «Лада».

— Глядзіць, — пажартваў Мікалай Фёдаравіч, — беларусы з камандзіроўкі прыехалі б на новай расійскай іншмарцы».

ДРАЙВ НОН-СТОП

Хто не памятае кідуку рэкламу з Дзяснін Казловіч?! А прэзентацыю машыны з дапамогай... верталёта?! Запамінальнасць, драйв і крэатыў — профіль аўтамабільнага холдынга «Атлант-М». За тых 20 гадоў, што кампанія на рынку, ёсць што прыгадаць. Збор вясельяў і жыццярэдасных міні-мемуараў, выпущаных спеўнай кнігай да юбілею, — найлепшае тама пацвярджэнне. Калі пахвала гучыць нават ад канкурэнтаў, гэта пра нешта ды кажа. Аповед шчыры, дзесці гумарны, дзесці філасофскі, але заўжды жыццёвапражальны.

Сённяшні салідны бізнэс пачыналі некалькі спрытных талковых студэнтаў, якія зарыентаваліся ў сітуацыі. З узрастаннем яны не згубілі гэтых здольнасцяў і «абраслі» вольтам, камандай, сувязямі. Цяжка ўявіць, што цяперашнім шыкоўным навікам у раскошных аўтасалонах папярэднічалі калісь «Жыгулі», якія пераганялі самі бізнэсманы-пачаткоўцы. Але прыклад таго, што міжнародны холдынг менавіта зрабіць «з нуля», натхняе! 31 аўтацэнтр на тэрыторыі трох краін СНГ (Беларусы, Расіі, Украіны), 19 эканамічных марак і... 77-я пазіцыя ў залатых, цёрпер ужо, двохсот сотнях Forbes. І няўжо на гэта хапіла нейкіх там 20 гадоў?! Кажуць, усюму віной няўрымлівасць заснавальніка ды іх неўтаймоўная энергія.

Жаночы погляд

ЖАНЧЫНЫ БОЛЬШ ПРАДБАЧЛІВА ПАВОДЗЯЦЬ СЯБЕ ЗА РУЛЁМ

Татцяна Старасотнікава — інспектар аддзялення агітацыі і прапаганды ДАІ УУС Магілёўскага аблвыканкама.

Гэта маладая жанчына ніколі не меркавала, што будзе займацца наведзеным парадку на дарогах і бяспечнай руху. Яна родам з Магілёўскага раёна, мае адукацыю эканаміста-менеджэра, і, як актыўка, некалькі гадоў адраўнавала ў БРСМ.

— А потым захацелася ў жыцці нешта памяняць, — шчыра прызначае прыгажуня ў пагонах Татцяна, — і пасля навучанія ў каледжы міліцыі я апынулася ў ДАІ. Тут мяне і маіх калег па аддзяленні называюць дзіцячымі міліцыянерамі, бо мы займаемся прафілактыкай і часта працуем з дзецьмі, у дзіцячых садках і школах.

Людзі адкрываць і моцныя — Мяркую, што вам даводзіцца займацца і зусім не дзіцячымі справамі?

— Мы — супрацоўнікі ДАІ, таму таксама, як і ўсе іншыя, выходзім на дарогу, выяўляем парушальніцтва, штрафуюм і пераконаваем, што нельга парушаць.

— І які-небудзь здаровы дзіцяца за рулём выявінага аўтамабіля вас слухаеце?

— Слухаецца. Хаця розныя здарэння на дарозе з жалом і, звычайна, парушальніцтва, дала сігнал аб спыненні. Праўда, кіроўца адрозу не спыняўся, але праз хвілінку прымчаўся: «Ці вы мяне спынялі?»

— Спраўжаўся?

— Я ўсё ж такі прадстаўнік улады. Хоць заўважаю, што вадзіц

Прамыя бесперасадчыя зносіны

(інфармацыя аб наяўнасці прыпынковага гэтыва цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)
- эл. ц. Барысаў — Маладзечна адпр. са ст. Барысаў 04-38, Мінск-Пас. 06-21 — 06-32, прыб. на ст. Маладзечна ў 08-21 (штодня)
- эл. ц. Пухавічы — Аляхновічы адпр. са ст. Пухавічы 09-00, Мінск-Пас. 10-17 — 10-43, прыб. на ст. Аляхновічы ў 11-56 (по выхадных днях)

Маршрут	Час адпр. са ст. Мінск-Пас.	Час прыб. на канч.-станцыю	Дні	Прыпынкі
Маладзечна	0-25	2-06	штод.	б/п Радзятарны, Лябяжы, Татаршчызна, Селівонаўка
Маладзечна	4-37	6-10	штод.	б/п Радзятарны, Лябяжы, М. Мора, Крыжоўка, Зялёнае, Хмелеўка, Анусіна, Вязынка, Пралескі
Беларусь	5-05	5-45	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	5-17	7-10	штод.	б/п Лябяжы
Беларусь	5-25	6-05	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	6-15	7-28	штод.	б/п Хмелеўка
Маладзечна	6-32	8-21	штод.	б/п Крыжоўка
Аляхновічы	6-53	8-06	штод.	усюды
Беларусь	7-05	7-45	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	7-34	9-33	штод.	усюды
Беларусь	8-00	8-40	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	8-21	9-33	вых.	усюды
Маладзечна	8-31	10-22	штод.	усюды
Беларусь	8-57	9-37	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	9-09	10-22	вых.	усюды
Маладзечна	9-19	11-09	штод.	усюды
Аляхновічы	9-38	10-55	вых.	усюды
Маладзечна	10-09	11-59	штод.	усюды
Ждановічы	10-20	10-41	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	10-43	11-56	вых.	усюды
Ждановічы	11-00	11-21	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	11-22	13-12	штод.	усюды

Ждановічы	11-40	12-01	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	11-59	13-12	вых.	усюды
Ждановічы	12-10	12-31	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	12-40	14-31	штод.	усюды
Беларусь	12-55	13-35	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	13-07	14-19	вых.	усюды
Ждановічы	13-22	13-43	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	13-37	15-27	штод.	усюды
Маладзечна	14-22	16-12	пт., вых.	б/п Селівонаўка
Ждановічы	14-45	15-06	штод.	б/п Радзятарны
Уша	15-07	16-37	пт., нядз.	усюды
Ждановічы	15-20	15-41	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	15-39	17-30	штод.	усюды
Аляхновічы	15-53	17-06	пт., вых.	усюды
Ждановічы	16-05	16-26	штод.	б/п Радзятарны
Беларусь	16-30	17-10	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	16-39	18-36	штод.	усюды
Беларусь	17-15	17-55	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	17-26	18-41	штод.	усюды
Маладзечна	17-47	19-35	штод.	б/п М. Мора, Крыжоўка, Зялёнае, Хмелеўка, Анусіна, Вязынка, Пралескі, Раманы
Маладзечна	18-09	20-07	штод.	усюды
Беларусь	18-22	19-02	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	18-29	19-50	штод.	усюды
Беларусь	19-10	19-50	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	19-16	21-06	штод.	усюды
Аляхновічы	20-23	21-36	штод. акрамя пт., сб.	усюды
Маладзечна	20-54	22-45	штод.	усюды
Маладзечна	22-02	23-44	штод.	б/п Радзятарны, Мясота, Татаршчызна, Крыніца, Селівонаўка

3 Маладзечна

Прамыя бесперасадчыя зносіны

(інфармацыя аб наяўнасці прыпынковага гэтыва цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)
- эл. ц. Маладзечна — Асіповічы адпр. са ст. Маладзечна 06-26, Мінск-Пас. 8-15 — 8-26, прыб. на ст. Асіповічы ў 10-43 (штодня)
- эл. ц. Маладзечна — Асіповічы адпр. са ст. Маладзечна 8-34, Мінск-Пас. 10-35 — 10-47, прыб. на ст. Асіповічы ў 12-51 (па выхадных днях)

Пачатковая станцыя	Час адпр. з пач. станцыі	Час прыб. на ст. Мінск-Пас.	Дні	Прыпынкі
Маладзечна	04-24	06-12	штод.	б/п Селівонаўка
Беларусь	06-02	06-42	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	05-01	06-52	штод.	усюды
Беларусь	06-38	07-18	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	06-15	07-28	штод.	усюды
Маладзечна	05-49	07-48	штод.	усюды
Маладзечна	06-26	08-15	штод.	усюды
Беларусь	08-02	08-42	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	07-43	08-56	штод.	усюды
Маладзечна	07-27	09-07	штод.	б/п Раманы, Дубравы, Пралескі, Вязынка, Анусіна, Хмелеўка, Зялёнае, Крыжоўка, Ратамка, Мінскае Мора
Беларусь	08-55	09-35	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	08-37	09-48	штод.	усюды
Маладзечна	08-34	10-35	штод.	усюды
Беларусь	10-12	10-52	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	09-57	11-10	вых.	усюды
Ждановічы	10-57	11-18	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	09-46	11-49	штод.	усюды
Ждановічы	11-37	11-58	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	10-58	12-09	вых.	б/п Хмелеўка
Ждановічы	12-10	12-31	штод.	б/п Радзятарны

Аляхновічы	11-17	12-39	вых.	усюды
Ждановічы	12-45	13-06	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	11-27	13-16	штод.	усюды
Аляхновічы	12-18	13-32	вых.	усюды
Маладзечна	12-23	14-07	пт., вых.	б/п Раманы, Хмелеўка, Зялёнае
Ждановічы	14-00	14-21	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	12-50	14-36	штод.	усюды
Беларусь	14-15	14-55	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	13-53	15-06	вых.	усюды
Маладзечна	13-39	15-30	штод.	усюды
Ждановічы	15-30	15-51	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	14-52	16-03	вых.	усюды
Ждановічы	15-54	16-15	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	14-55	16-49	штод.	усюды
Ждановічы	16-42	17-03	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	15-45	17-36	штод.	усюды
Беларусь	17-27	18-07	штод.	б/п Радзятарны
Уша	16-52	18-20	пт., нядз.	усюды
Беларусь	18-05	18-45	штод.	б/п Радзятарны
Маладзечна	17-01	19-00	штод.	усюды
Аляхновічы	18-10	19-25	пт., вых.	б/п Мінскае Мора
Маладзечна	17-51	20-42	штод.	усюды
Беларусь	19-22	20-02	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	19-08	20-21	штод.	усюды
Маладзечна	18-51	20-40	штод.	усюды
Беларусь	20-10	20-50	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	20-09	21-22	штод.	усюды
Маладзечна	19-50	21-47	штод.	б/п Селівонаўка, Раманы, Анусіна
Маладзечна	20-26	22-34	штод.	б/п Радзятарны
Аляхновічы	22-36	23-48	нядз.	б/п Радзятарны
Маладзечна	22-32	00-09	штод.	б/п Раманы, Пралескі, Хмелеўка, Зялёнае, Крыжоўка, Лябяжы, Радзятарны

Бялюткі анёл

Цікі вечар, вечар з той катэгорыі, пра які можна сказаць: абыйкаві, нецкава, не-запамінальны. Цымаўны думкі, які той паку, пакуз па ўнутранай стогі галавы. А што далей? Казе жукаць вышчэ? Нават моцная дэва без шукру ўжо не дапамагае. Паўша другая гадзіна ночы і другая папка цыгарэт за дзень, а палёгі ўчынілі. Адны толькі знакі і папярэдні зверху, але ж як зраўнаць іх, дзе знайсці ключ?

Знакі... Кава... Цыгарэты...

Дзясочная постаць: чорнае паліто, чорная спадніца, чорныя палчаткі, чорныя, намаляваныя на дарослых лад, вочныя. Дзясочны — уся ў чорным, ды толькі светлыя, злёгка кранутыя пазалотай валасы, доўгія, незвычайныя, асаблівыя. З першага позірку: дзясочныя яны дзясочныя, такія, які і многія іншыя; дзясочныя, якую можна сустрэць у тралейбусах, краме, ці проста на вуліцы — але толькі з першага позірку... Яна асабліва! Яна не такія, як усе! А яе вочы! Зялёныя вочы, у якіх толькі сум і боль. Каб не гэта чорная адзежа, можна было б сказаць, што анёл сшыў з нябёс, Божы пасланнік...

Ён ніколі яе не бачыў, але ведаў, што яна ёсць, што яна недзе блізка. Здаецца, працягнуў бы далонь і адчуў бы родную целыню, але ж руку апальвае холад асенняе слаты... Яе няма... Адзінота...

«Хто Ты? Адкуль Ты? Дзе Ты? Чаму я адчуваю, што Ты ўсё ж такі рэальнасць, а не ілюзія? Чаму я бачу ў сваіх снах тваю постаць, і калі падпыхаю бліжэй да Цябе — Ты знікаеш заўсёды ў страшнай цемры?»

Ён не ведаў адказаў. Напэўна, і не жадаў ведаць. Бо ў глыбіні душы ўжо амаль з месяц жыву гэты дзясочны вобраз: такі чужы і адначасова блізкі. Ён страшыцца страціць гэты вобраз, стаць звычайнаю чалавечкаю свету. Але ўсім сэрцам жадаў наблізіць той час, каб пабачыць Яе...

Быў ціхі вечар, вечар з той катэгорыі, пра які зраню нічога канкрэтнага не гаварыць. У кватэры, запуюненай яркім святлом, на падлозе сядзеў юнак, ды толькі абложкі цыгарэтаў дыму плавалі каля самай стогі, які мары аб чымсьці незвычайным і нездзяйсненым. Ён сядзеў у адной і той жа позе амаль з гадзіну: перакрываўныя ногі, апущаная галава... А вакол ягоны рэальны аркушы паперы з мудрагелістым малюнкамі і незразумелымі словамі. Валасы, колеру толькі што спечанага хлеба, паддалі на шведар, блакітныя джынсы біялі раззавары, а ў руках — аловак, а на падлозе — лісты...

Юнак кідае аловак, падмацаваў і накіроўваецца да дзвярэй. У ішчыні адбіваецца рэхам шлэф босых ног — Ён ідзе на кухню, ставіць маленькі чайнік: мабыць, будзе кава.

«Хто Ты такая? Дзе Ты? Адкуль Ты?» Брукваная дарога. У чорнай адзежы з доўгімі светлымі валасамі ідзе дзясочныя. На твары — адбітак сум, прыкрыты ня-зграбнай усмешкай. Яна ідзе адна, і нікому з мімаходных няма ніякай справы вось да

гэтай дзясочнай душы. Ніхто не бачыць Яе ў гэты адначасова: такое нельга не заўважыць. Горда ўзнятая галава, прамая спіна і ўпуюныя крокі, здаецца, на Яе твары напісана: «Не падыходзьце да мяне...» Але ж гэта толькі маска, якую наваколныя людзі ўспрымаюць, калі спрабуюць да гэтага дзясочнага — кожнаму хапае сваё невяршальнае пытаньня, у кожнага свой свет і сваё сэрца.

А Яна кожны вечар а восьмай гадзіне ў сваім назменна-чорным убранны выходзіла з дома і накіроўвалася на тую вуліцу. Яна ведала, што Ён ёсць, што Ён заўсёды быў і будзе... Яна адчувала Яго прысутнасць кожнай клеткай свайго цела, кожнай фібрай сваёй душы. Яна ведала, сэрца казала, што Ён побач.

Вось ў гэты нядзельны вечар Яна ішла знаёмай дарогай, паганяючы ў думках і разважаннях, ішла на тую вуліцу, дзе

Ідзе снег

Яна падала з нябёс. Падаў і снег. Ламаліся белыя крылы, абляталі белыя перкі... Яны кружылі ў паветры, змешчваючы са снегам, і пацёку апускіліся долу. Балочна... Кружыцца... Да крыку... Да слёз... Да жаху... Ізноў гэты прыкрасалодкі боль падзення, які з кожным імгненнем забірае ўсё новаю і новаю клеткаю цела. Адомыкі цуды сціскаюць сэрца, яны рвецца ў грудзях...

А на вуліцы ідзе снег... Прасторная плошча. Аднавокія ліхтары з вышнімі свайго позірку назіраюць за мімаходнымі людзьмі. Жыццё... Яно не стаіць на месцы, яно тупі і ўвогуле, усюды, яно — жыццё... Усё на гэтай сінявокай планеце пранізнае жыццём, працягае яго белымі ніткамі.

На лаўцы ў адзіноце сядзеў дзясочны анёл... Маленькія сняжычкі ціхутка

Яна сядзеў тут ужо амаль з гадзіну і ўвесь гэты час, не адвожычы позірку, глядзеў у неба. Ёй было ўсё роўна, што зараз адбіваецца вакол, на гэтай плошчы, у гэтым горадзе — увогуле на гэтай зямлі. Яе цікавілі нябёсы, яе цікавілі зоркі і прапыста-белыя абложкі.

З дзясочна яна вельмі хацела навучыцца лятаць. І аднойчы, калі сказала некаму з дарослых аб сваёй патаемнай мары, пачула ў адказ смех, які так балачка параніў яе. З таго часу яна больш нікому не казала аб сваіх марях і жаданнях...

А ляцяць яна ўсё ж такі навучылася! Толькі яна адна ведала, што такое доць ветру; толькі яна адна бачыла зямлю ва ўважлівым погляду; толькі яна адна ўсё ж такі змагла пакаштаваць на смак паветра... Вядома, што гісторыя паўтараецца. Яна хацела пазнаць тое, што людзям ведаць нельга. Яна хацела па-

Назаўсёды. Навечна. Па целе разлілася целыня, якая давала жыццё кожнай клеткай цела. Складзі і шчыня пасярэд прасторнай гарадской плошчы.

Дзясочныя расплюшчыла вочы і ўбачыла перад сабой юнака. Ён усміхаўся ёй такой шырай і добрай усмешкай, што яна нечакана для самой сябе усміхнулася яго ў адказ. Ён стаў моўчкі пад снегам і глядзеў на яе. Сняжычкі апускіліся на чорнае паліто, на доўгія валасы колеру толькі што спечанага хлеба. Ён стаў, яна сядзеў, а з неба падаў белы снег.

Юнак працягнуў далонь, і дзясочныя ўбачыла на далоні маленькае белое перка...

Зямныя анёлы

Гэта была Яе вуліца... Гэта быў Яе дом... Гэта была Яе кватэра... І гэта акенца, у якім з самага ранку загаралася святло, таксама было Яе... І Яна была... Жывяць... Спраўдана... Рэальна... Часам ішчыня, часам задуманая, часам сумная... І на гэтым акенцы былі Яе кветкі, якія разам з Ёй сустралі кожны новы дзень, кожны новы ўсход сонца і кожную новую ноч. Яны разам з Ёй доўгімі вечарамі слухалі музыку дажджу, адчувалі сваімі маленькімі целамі дотык халоднага шкла, па якім ручкамі, быццам маленькімі пацеркамі, сцікалі ўніз дажджавыя кроплі; яны разам з Ёй сустралі птушак вясноваю парою; яны разам з Ёй назіралі за жыццём праходзячых людзей — яны жылі разам з Ёю, усміхаліся разам з Ёю і плакалі разам з Ёю...

«А на дварэ вясна. І Ты ідэш па вуліцы: на твары усмешка, вечар халодны пацудунак лашчэць Твае вусны і разрывае валасы. А на сэрцы так добра і спакойна! Здаецца, я не верыць, яно, шчасце... І больш нічога не патрэбна... Толькі неба, толькі сонца і толькі гэты дзень!»

Ты абдымаў усё свёт сваёй неабсяжна-добрай вачыню, у якіх, быццам бурштынавыя каменчыкі, гарэць два чароўныя агеньчыкі. Сінія вочы. Васільковыя вочы. Вочы колеру вясенні пералесак.

А Ты ідэш. Твае курчавыя валасы аддаюць бляскам сонца, бляскам золата, бляскам чагосьці чароўнага... Так, напэўна, Ты чараўніца! Ты дачка лясцоў і неабсяжных паветкаў, ускурмленая чыстым паветрам і рачной вадою! Ты саткана з жытнёвых палёў! Ты ўвабрала ў сябе ўсё сама лепшае гэтай беларускай зямлі! Ты ідэш чысціні! Ты нябесная, незямная...

Вось толькі калі Ты апнулася ў гэтым горадзе, пасярэд гэтых дамоў і гэтых вуліц? Тваё месца не тут! Разумееш, не тут! Доўга Ты тут не зможаш быць! Ты здарыся. І нават не ад гэтага паветра (якое і паветрам назваць нельга), ад людскай злосці, ад людскага агізізму, ад людскай абьякзавасці. Цыцкаў чутчэй, пакуль не позна! Бо гэта — горад. Тут свае законны і парадкі, і Ты павінна жыць так як усе. Калі не Ты, то ўсё загопчы, разумееш? Не Ты... А я вельмі баюся, што не Ты... Не Ты... Паслухай мяне, прашу, пакуль не позна...»

«Лістуе ваганулі Алена, пастаянная чытка. У свае 22 гады маю два дасягненні: вышшышо адучыцца і амаль двухдзювоу дачкушу. Я вельмі дзякую ад філагіі, журналістыкі (малады спецыяліст-псіхалаг), але спрабую пісаць. На ваш суд дасялае апавяданне, якое складаецца з трох наву. Хібнасці, непрыктычны рамантызм, напэўна, месцамі і юнацкі максімізм — складнікі гэтага апавядання, напісанага ў вяснянаццяговым узросте... Даручце, калі штосьці не так — я дэльтант у справе пісання».

Вось такі кароткі ўступ аўтаркі да чытаня і газеты. А само апавяданне больш яшчэ падобна, на маю думку, на практыкаванне аб стане раззаваршанай душы аўтара. І душа гэта думка, гаворыць — барэ і краане. Гэта тое, што, на жаль, знікае сёння з творчасці. Мастацтва.

Віктар КАЗЬКО.

Ёй здавалася, павінна адбыцца нешта незвычайнае, што ніяк не ўваходзіць у рамкі штодзённага жыцця, бо менавіта там Яна павінна сустрэць Яго.

А тут раптоўнае з'яўленне белага ката, такога вялікага, з доўгай пачоскай... Така бялютка-белага, аж вочы сплелі!

Знакі... Ізноў знакі...

«Ну адкуль Ты з'явіўся, анёлка? — дзясочныя звярнулася да кота усміхаючыся. — Ну адкуль Ты, мілы мой?»

А той, нібы разумеючы чалавечую мову, павярнуў сваю пачоску, і тут дзясочныя заўважыла, што кот — спляці, і адчула незразумелую шок з гэтай звычайнай незвычайнай жыццёвай лініі. Яна ўсё зразумела, зразумела і кот...

У кватэры гарэла святло. Юнак з доўгімі валасамі нешта маляваў з вількім залепленнем. Вочы гарэл агнём. Аловак, здавалася, ажыў у гэтых руках з белымі пацудунамі. На аркушы паперы — твар, абвіты доўгімі валасамі, дзясочны твар, але вачэй, носа, вуснаў няма... І так на кожным аркушы — а іх з некалькі дзясяткаў. І па ўсёй кватэры гэтыя лісты з неадмаляваным дзясочным тварам.

Юнак адкінуў аловак і пачаў са зважкам у ката, які ўвесь гэты час спаў, і спяваў, а ён гаварыў гэтае слова, а спяваючы адвечную каціную песню...

«Нічога, пачакаем, Анёл. Я ведаю, Яна побач. Я адчуваю Яе прысутнасць. Калі я Яе сустрэну, то адразу зразумею, што гэта Яна... Яна... Яна...»

А кот спаў. Яго не было ніякай справы да слоў юнака.

«ПЕЧКІ ЕЎРОПЫ»?

УІНТЭР'В'Ю адной папулярнай расійскай газеце доктар мінералагічных навук Уладзімір ПАЛЯВНАУ заявіў, што замест глабальнага пацяплення нашай планеты пагражае новае абледзяненне. Па яго словах, эпохі пацяплення і пахаладання на Зямлі заканчаюцца чаргуюцца. За апошнія 450 тыс. гадоў ужо было 6 кліматычных цыклаў. Мы жывём у эпоху заканчэння міжледавікова, якая паступова ператвараецца ў перыяд «вялікага пахаладання».

Клімат Сахары стане больш прыдатным для чалавека, але сёння быць у званы пакуль няма ніякага сэнсу. Змена клімату — працэс не хуткі. Варта ўзгадаць вядомага Сахельскага засуху 60-70 гадоў мінулага стагоддзя, у выніку якой была літаральна разбурана эканоміка Паўночнай Афрыкі. Тады ад засухі пацярпела каля 40 мільёнаў чалавек, аднак у рэшце рэшт яна спынілася, клімат зноў пачаў аднаўляцца. Увогуле, клімат змяняецца цыклічна.

Сёння не трэба палюхацца сібірскай сцюжы ў Еўропе і перасяляцца ў Паўночную Афрыку. Разлік змен не будзе, а што здарыцца праз 5-10 тысяч гадоў, — пакажа час. ...і не спячымся

Па словах акадэміка Логінава, не варта панікаваць і наконце верагоднага глабальнага пацяплення, паколькі гэта пераважна палітычнае і эканамічнае, а не экалагічнае пытанне. Мусяць быць азначаны тэмпы і згучэнне фарбаў — у інтэрсах развіцця краін, якія выступаюць за ўкараненне перадавых, ашчадных для клімату тэхналогій, могуць стрымляць эканамічны рост больш малядзых краін, якія ў перспектыве ператворацца ў канкурэнтаў.

За перыяд інструментальных назіранняў (з сярэдзіны XIX стагоддзя да нашых дзён) рост сярэдняй глабальнай тэмпературы ў Паўночным паўшар'і склаў 0,9 градуса Цэльсія, у Паўднёвым — 0,6 градуса, — патлумачыў Уладзімір Фёдаравіч. — Пры гэтым на працягу апошніх трох дзесяцігоддзяў хуткасць росту тэмпературы істотна павялічылася. Аднак калі ўзяць Сусветны акіян, які займае дзве трэці плошчы паверхні планеты, то тут выявілася цікавая рэч. Станоўчы трэнд (рост тэмпературы) захаваўся, але разам з тым ёсць і зваротныя ваганні. Зыходзячы з гэтага, невядома, які далей будзе развівацца сітуацыя: тэмпература працягне павышацца, ці наадварот — пачне зніжацца.

Такое ўжо бывала. Напрыклад, рост тэмпературы Сусветнага акіяна назіраўся ў перыяд з 1920 па 1940 гады. Прычым хуткасць росту была параўнальна з сучаснай. Але калі пачаліся гэтыя рэчы, калі аб'ёмы выкідаў CO2, тады асаблівай ролі яшчэ не адыгрывалі? Верагодна прычына — адсутнасць у гэты перыяд магутных вулканічных вывяржэнняў. Але гэта толькі меркаванне. Пасля 1940 года пацяпленне змянілася пахаладаннем, якое доўжылася аж да 1970-х гадоў. Уявіце сабе, што пачаўся наступны перыяд: далейшае развіццё сённяшняй сітуацыі з пацяпленнем прадказваць немагчыма.

У мяне ёсць пэўныя прэзэнці да вынікаў матэматычнага мадэлявання клімату будучыні, які будучыню многія прыхільнікі тэорыі глабальнага пацяплення. Як вядома, у аснове любой кліматычнай мадэлі закладзены ўзровень эмпірычных ведаў, атрыманых наладзіўшы. Калі эмпірыка моцная, то і мадэль атрымаецца грунтоўнай, а калі ў сабранай інфармацыі — маса супярэчнасцяў, то адпаведна будзе і мадэль, адпаведна і вынікі прагнозаў, на ёй заснаваныя.

Далёка не ўсе навукоўцы пагаджаюцца з прагнозам пацяплення. У адной з апошніх работ доктара навук Барыса Шарскова прыведзены зменены сярэднегадавы тэмпературы паветра над сушай і акіянам за 1999-2009 гады. З табліцы відаць, што рост тэмпературы захаваўся над часткай Арктыкі, а востр у Амерыцы, Ціхім акіяне і на тэрыторыі арабскага свету стала халадзей.

У перыяд з 2004-а па 2009 гады паніжэнне тэмпературы ўжо ахапіла больш за палову тэрыторыі Паўночнага паўшар'я. Найбольш значнае паніжэнне назіраецца ў Паўночнай Амерыцы, над усходняй часткай Ціхага акіяна і ў Заходняй Сібіры. Такім чынам, ёсць усе падставы меркаваць, што за апошнія гады хуткасць росту сярэдняй глабальнай тэмпературы зменшылася.

Вобразна кажучы, чырвоная колера на кліматычных картах (чырвоным паказаны раёны, дзе назіраецца рост тэмпературы) стала менш. Мы ўжо «не чырванеем». Хуткасць пацяплення і асобных раёнаў зменшылася, а ў іншых — змянілася пахаладаннем.

Цыклічнасць і знешнія фактары На клімат уплывае мноства фактараў, падкрэсліў акадэмік Логінаў. У прыватнасці, кліматычныя змяненні могуць быць абумоўлены звычайнымі аўтаваганнямі. Між іншым, сам Гальфстрым з'яўляецца істотнай сістэмай аўтаваганняў. З-за пацяплення расце лёд у Арктыцы, што выклікае апраценне вод Сусветнага акіяна, адпаведна запавольваецца інтэнсіўнасць Гальфстрыма, а гэта прыводзіць да пахаладання. Павялічваецца плошча ледавікоў. У выніку — сістэма сама сябе рэгулюе.

Апроч таго, ёсць знешнія фактары, якія таксама маюць пэўную цыклічнасць. Напрыклад, сонечная актыўнасць, якая вагаецца ў межах сваёй цыклаў (11-гадовага, 22-гадовага, векавога і г.д.). Ёсць змененыя арбітальных параметраў Зямлі, дзе асноўныя цыклы доўжыцца 20 тысяч, 40 тысяч, 100 тысяч гадоў і інш.

Калі ўплывовы фактар мае цыклічны ваганні, то і аб'ект уплыву павінен адчуваць такія ж цыклічныя ваганні, — адзначыў навуковец. — Таму паніжэнне тэмпературы, зафіксаванае ў пачатку нашага тысячагоддзя, можа быць сведчаннем аўтавагання самой сістэмы і вынікам уплыву знешніх фактараў, якія маюць свае цыклічныя ваганні.

Вяртаючыся да тэзісу расійскага вучонага, Уладзімір Фёдаравіч не пагаджаецца са сцвярджэннем Паліяванава наконце таго, што з 1965 года сонечная актыўнасць упала прыблізна на трэць. — На самай справе пасля 1965 года выдаўся толькі адзін цыкл нізкай сонечнай актыўнасці, але далей усе было больш-менш выравналася, і наступныя тры цыклы вылучаліся высокай актыўнасцю. Сонечная актыўнасць будзе нізкай у цыпершнім 11-гадовым цыкле, які распачаўся ў 2007-2008 гадах, а якім будзе наступныя цыклы, мы пакуль можам толькі здагадацца.

«Ахілесавы пята» Не пакінуў без каментарыяў Уладзімір Фёдаравіч і пытанне ўраджайнасці, якое закранае ў сваім інтэрв'ю Паліяванаву.

Некарактна праблема невысокай (адносна еўрапейскіх паказчыкаў) ўраджайнасці тлумачыцца выключна кліматычнымі асаблівасцямі, — лічыць акадэмік. — Я займаўся гэтым пытаннем, склаўшы параўнальны характарыстыкі ўраджайнасці ў шэрагу краін Еўропы. Калі ўзяць ўраджайнасць азімай і яравой пшаніцы за перыяд з пасляваеннага часу да нашых дзён, то атрымаецца, што па гэтым паказчыку мы праіравалі Польшчы ў 1,5 разы, Германіі — у 2,8 разы, Вялікабрытаніі — у 3 разы, Нідэрландаў — у 3,4. Наш кліматычны патэнцыял прыблізна ў 1,3 разы горшы, чым у Польшчы; у 1,7 разы горшы, чым у Германіі; у 1,5 разы — чым у Вялікабрытаніі і ў 2,8 разы — чым у Нідэрландах. Як бачым, розніца на ўраджайнасці значна большая, чым на кліматычных паказчыках, таму нельга спісваць усё на клімат. Наша ахілесавы пята — адставанне ў тэхналагічным плане.

Рэальна ў перспектыве мы можам дагнаць Польшчы па ўроўні ўраджайнасці — варта толькі падняць тэхналогіі. А клімат, здаецца, мы не зменім.

Караблі надвор'я Раней, у часы існавання Саюза, Паўночную Атлантыку вывучалі лепш, чым сёння, сцвярджае Уладзімір Логінаў. Тады на ўзбярэжжы былі так званыя «караблі надвор'я», якія маніторылі тэрмадынамічныя працэсы ў Паўночнай Атлантыцы. Яны сталі на якары ў канкрэтны вызначаны раён Атлантычнага акіяна і дзесяцігоддзямі праводзілі назіранні: вымяралі тэмпературу ў хуткасці паветра, хуткасць цячэння і г.д. Тады спецыялісты добра ведалі, што адбываецца ў Паўночнай Атлантыцы. Потым, улічваючы вялікі кошт такіх работ, праграму згярнулі. Усе іншыя метады не такія панававартасныя, як «караблі надвор'я», але нельга сказаць, што і альфэртсман пачынуў без увагі.

Які маніторыць і сёння. І калі з ім нешта здарыцца, мы абавязкова будзем пра гэта ведаць.

Інга МІНДАЛЁВА.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns: Сонца, Усход, Заход, Даўжыня дня.

Weather forecast section titled 'Надвор'е на заўтра' with a map of Belarus showing regional forecasts and a table for 'Сусветная' weather.

21 верасня

Міжнародны дзень міру. У 1981 годзе на XXXVI сесіі Генеральнага Асамблея ААН прызнала, што падтрыманне міру як на міжнародным, так і на нацыянальным узроўні з'яўляецца галоўнай мэтай Аб'яднаных Нацый у адпаведнасці са Статутам ААН, і прыняла рашэнне аб мэтазгоднасці абвешчэння спецыяльнага дня, прысвечанага святкаванню і ўмацаванню ідэалаў міру сярод усіх нацый і народаў. Упершыню Міжнародны дзень міру быў адзначаны 21 верасня 1982 года ў штаб-кватэры ААН у дзень адкрыцця XXXVII сесіі Генасамблеі ААН.

1916 год — на Віцебшчыне нарадзіўся Зіновій Герт (спр. Залман Эфраімавіч Храніновіч), выдавец савецкіх акцёр, народны артыст СССР. Вучыўся ў школе ФЭУ Маскоўскага электразавада імя Куйбышава. Пры заводзе быў Тэатр рабочай моладзі (ТРАМ), у якім акцёр выканаў свае першыя ролі. Скончыў тэатральную студыю А. Арбузава. З 1937 года — акцёр Тэатра лялек пры Маскоўскім Доме піянераў. У гады Вялікай Айчыннай вайны добраахвотнікам пайшоў на фронт. Быў старшым лейтэнантам сапёрнай роты. У 1943 годзе цяжка паранены. Пасля вайны служыў у групе Цэнтральнага Тэатра лялек пад кіраваннем С.В. Абразцова; з 1983 года — акцёр тэатра імя М. Ярамолава. Майстар ізаляцыйных, пераважна камедыійных ролі, Валодаў прыгожым запамінальным тэмбрам голасу, шмат працаваў на дубляжы і гучынным фільмаў ад аўтара. Першыя вядучы «Кінапарнама». Памер у 1996 годзе, у 1998-м у Кіеве, на Падоле, адкрыты помнік Зіновію Герту ў ролі Паінікоўскага.

1792 год — у рэвалюцыйным Парыжы адкрыўся новаабраны Нацыянальны канвэнт. Перш за ўсё ён скасаваў манархію. Былы кароль Людовік XVI намінальна стаў звычайным «грамадзянінам Луі Капетанам». У снежні экс-кароль, прадчуваючы свой лёс, пісаў сваіму адвакату: «Я не аддаюся самапападману: няўдзячна, якія пазбавілі мяне трона, не спыняцца на паўдарозе. Ён прышоўся б занадта часта чырванець, пастаянна бачачы і сабе перад вачыма сваю кхаву. Мне чакал лёс Карла I, мая кроў праліецца, і я буду пакараны за тое, што ніколі не праліваў крыві». І гэта — шчырая праўда: Людовік XVI быў ціхім чалавекам, ніколі не праследваў сваіх палітычных праймаўнікаў.

«Праўду можна выказаць рознымі спосабамі, але праўда адна». Іво Андрэіч (1892—1975), сербскі пісьменнік.

Цытата дня: Дзеце данты

Усміхнемся: Мне з ДАІ даслали фатаграфію, дзе я пераўвасно хуткасць. Паслаў ім фотку, дзе я аплачваю штраф.

Па раницах ад яго пахла дарагім дзасадаранам. Але да абеду прыроды брала сваё.

Але, таксі? Дзяўчына, дваццаць машын да інтэрната ткацкай фабрыкі! — ДВАЦЦАЦЬ?! Выбачайце, а можна дваццаць, куды вы паедзеце? — Ну дык назад — у часці!

Вольга памыла посуд, выгуляла сабаку, зрабіла ўрокі, але мама усё адно заўважыла, што яна цяжарная.

У цягніку. — Таварыш праваднік, разбудзіце мяне, калі ласка, на станцыі Селіванука. — Вы хочаце на ёй выйсці? — Не, я проста хачу паглядзець на свайго суседа, які прасціць свой прыпянак.

Здарэнне: ДАПАМАГЛІ АПАВЯШЧАЛЬНІК І СУСЕД У надзёлю мастоўскаму выратавальніку патэлефанаваў грамадзянін з вёскі Малья Азрык: дом суседа матава задымлены. Аднак пажаў быў патушыць яшчэ да прыбыцця падраздзялення МНС. Адбылося ж наступнае. Гаспадыня дома, падыходзячы да жылля, пачула гук спрацаваўшага аўтамогна пажажнага авяшчальніка. Папкіла на дапамогу суседа. Мужчына вынес з дома сына гаспадыні (1978 года нараджэння) на вуліцу, пасля чаго заліў каналу вадой. Вывааты ў пажары, згодна з папярэдняй версый, знаходзіўся ў стане алкагольнага апаўнення. Мяркуюцца, што мела месца неасцярожнасць пры курэнні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СКАНВОРД

Scrabble puzzle grid with clues in Belarusian. Includes images of people and objects related to the clues.

Нефарматная навука

ЯКІХ ЖАНЧЫН НЕПАЗБЕЖНА ЧАКАЕ СТАРЭЧАЯ ПРЫДУРКАВАТАСЦЬ

Амерыканскія навукоўцы высветлілі, якія жанчыны найбольш рызыкуюць падвергнуцца разбуральнаму развіццю прыдуркаватасці. Яны вызначылі, што храп для жанчын вельмі небяспечны, хоць і сустракаецца рэдка (у асноўным, храпяць мужчыны).

Рызыка развіцця прыдуркаватасці звязана з тым, што храп выклікае праблемы з дыханнем, а гэта, у сваю чаргу, вядзе да недастатковага харчавання кіслародам галаўнога мозгу. У выніку ў дам, якія храпяць, у два разы больш шанцаў сутраціць у стальм узрасце з прыдуркаватасцю, чым у тых, каго праблема храпу абмянута, піша infonauka.ru.

У даследаваннях навукоўцаў прымалі ўдзел толькі жанчыны, але спецыялісты сцвярджаюць: няма падстаў меркаваць, што ў мужчын карціна іншая. Хутчэй за ўсё, ім пагражае тая ж небяспека, што і жанчынам. Храп вельмі часта, нагадваючы медыкі, таму класіфікацыя пра сваё здароўе варта загадаць.

НЕЗВЫЧАЙНЫ СРОДАК ДЛЯ БАРАЦЬБЫ З ХРАПАМ... прыдумалі італьянскія навукоўцы. Яны выявілі, што людзі, якія насілі спецыяльныя кампрэсійныя панчоўк прыстасаваныя для прафілактыкі развіцця тэмбуозу глыбокіх вен і рэгуляцыі крывацёку ў нагах.

Тэсты паказалі, што пацыенты з хранічнай венызнай недастатковасцю змаглі з дапамогай панчоўк знізіць колькасць вадкасці, якая назапавяецца ў нагах, сцвярджае meddaily.ru. У выніку меншая колькасць вадкасці прылівае да шыі нocy, а гэта скарачае колькасць выпадкаў апоно сну (храпу) больш чым на траціну.

ВЫНАЙДЗЕНА САПРАЎДНАЯ ПРЫЧЫНА СВІЗНЫ Амерыканскія навукоўцы ўстанавілі першапачатковыя прычыны пасівення. Аказваецца, за афарбоўку валасоў адказвае так званы сігнальны шлях Wnt, які, між іншым, адказвае за многія бялагічныя працэсы ў арганізме.

Вядома, што валасы растуць са ствалавых клетак валасяных фліккул (цыбулін), але якім чынам запускаецца механізм пігментацыі, навукоўцы доўгі час не ведалі. Толькі надняў праца даследчыкаў з Нью-Ёрка праліла святло на гэтую з'яву.

Сігнальны шлях Wnt каардынуе ўзаемадзеянне ствалавых і меланэцытавых клетак. Гэтае ўзаемадзеянне і робіць валасы афарбаванымі. Зніжэнне Wnt прыводзіць да дэзактывацыі меланэцытавых ствалавых клетак, патрэбных для афарбавання валасоў. У выніку ў чалавека пачынаюцца расці бяжыя валасы (сівыя) валасы. Навукоўцы спадзяюцца, піша inauka.ru, што гэтак

адкрыццё дапаможа не толькі ў барацьбе з сівайзай, але і з процілеглай праявай — меланомай (лішкам пігментных клетак, які прыводзіць да раку скуры).

САДАВІНА І ГОРОДНІНА — СУПРАЦЬ ВУРОЎ Падлеткавыя вугры — бяда, якая абмянула рэдкая ішчасліўчыка, аднак спецыялісты сцвярджаюць, што гэтай небяспечнасці можна калі не пазбегчы цалкам, то хаця б мінімізаваць яе праявы і шкоду для знешнасці.

Высветлілася, што найбольш схільны да вугрову тып падлеткі, якія ядуць мала садавіны і агародніны, а таксама схільны да дэспрсіі. З уплывам гэтага рэцэпту медыкаў праста: менш ласунак і чыпсаў — больш спорту, садавіны, гародніны і жыццёвай актыўнасці.

Вынікі такой тэрапіі сапраўды здзіўляюць. Верагоднасць вугрову скарачаецца ў два, а то і ў тры разы. Ну і галоўнае — вугры нельга ціснуць, нагадвае health.mail.ru.

ГАРОДНІНА ДОЎГАЖЫХАРОЎ Навукоўцы нарэшце звярнулі ўвагу на гародніну, якая не вельмі папулярная ў народзе. Зрабіўшы гэта, яны самі здзіўліліся. І назвалі баклажан «гароднінай доўгажыхароў». Аказалася, піша likar.info, што ў баклажана ёсць унікальная здольнасць супрацьстаяць захворваннам сардэчна-судзістай сістэмы, расстройтвам стрававання, хворабам суставаў, а таксама шмат іншых карысных якасцяў.

Баклажаны, ужытыя ў ежу, зольныя павяшчаць гемаглібін, што асабліва важна для дзяцей і цяжарных жанчын. Шмат у баклажанах калію — а гэта заўсёды добра для арганізма.

Іншыя рэчывы ў гэтай цудадзейнай гародніне расшчэпляюць тлушчы, што немаляважна для вачна занепакоеных сваёй вагой грамадзян. Навукоўцы запэўніваюць: баклажан дапаможа вам схуднець, а некаторых пазбавіць ад запору.

ХОЧАШ МЕНШ ЕСЦІ? — ЖУЙ БОЛЬШ! Працяглае перажоўванне ежы дазваляе пачынаць апетыт, лічыць кітайская навукоўца з Харбінскага медыцынскага ўніверсітэта.

Паводле інфармацыі health.mail.ru, даследнікі прымушалі добраахвотнікаў жыць ежу 40 раз замест звычайных 15. Вынік вядомы: кантрольная група спажывала амаль на 12% калорый менш, што прывяло да страты больш за 12 кг за год.

Кіраўнік даследавання Цзэ Лі яе каманда давалі звычайны сніданак 14 падспытным мужчынам, якія кахуюць ад атлусцення, і 16 малым людзям з нармальным вагой. Навукоўцы спрабавалі высветліць, ці ёсць нейкая розніца паміж тым, якія перажоўваць ежу. Аказалася, што памер укусу быў прыкладна аднолькавы. Пры гэтым узровень цукру ў крыві таксама заставаўся аднолькавым. Аднак падчас даследавання навукоўцы выявілі цікавую дэталю: чым часцей працуюць цягліцы сцівіць, тым менш выдзяляецца гармон у грэліну, які стымуе апетыт.

Падрыхтавала Іна АРХАВА.